Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Эхилээ 1921 оной декабрийн 21-hээ гарана | № 225 (14245) | 1973 оной сентябрийн 23, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

ЭРШЭМТЭЙГЭЭР ТАРЯАГАА ХУРЯАЖА, ЭЛБЭГЭЭР ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЭ!

Силос даралга үргэлжэлhөөр

...Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз жэл бүри силос ехээр дарадаг. Байгша ...тус ажахы бүхыдөө ...00 тонно шэмэтэ тэжээл ...а абахаар хараалhан ...рла амжалтатайгаар бэе... байна.

...үлэй сэлмэг үдэрнүүдтэ ...этэ, Булаг гэжэ газарта... ...лин гүүртын үбэлжөөн... ...тахэнэ таригдаhан на... сэсэгэй, кукурузын эшэ ...а хэршэгдэжэ, силос бол... дарагдана. hаяын мэдээ... ...эндэ 8 мянга гаран тон... ...шэмэтэ тэжээл бэлэдхэгдээ.

...лос даража абаха талаар ...гай гүүртэдэ ажаллажа ...н звено илангаяа эршэм... ...ээр хүдэлмэрилнэ. Бухы... 4 мянган тонно силосэй ...мжатай эндэхи хоёр ну... ...нэгэндэ хүрүүда хул... дэhэн тарянай hолоомон хэршэгдэн дарагдажа байна. Нүгөөдэнь кукурузаар дүүргэгдэнхэй.

Булагай фермын дэргэдэхи силосэй ургамалнуудые хуряалгада комбайнернууд И. Брыков, Абидуев, тракторист-нууд А. Григорьев, Г. Гонтов гэгшэд эрхим амжалта туйлана.

Тиихэдэ Гэгээтын гүүртэдэ силос даража байhан звено мүнөөдэрэй байдалаар 4 мянган тонно шэмэтэ тэжээл бэлэдхэжэ абаа. Эндэ Л. Колесникова, И. Суховатиков, В. Гыдeнов гэгшэд даалгагдаhан ажалдаа харюусалгатайгаар хандажа, үдэрэйнгөө даабари үлүүлэн дүүргэнэ.

А. ЕЛИСЕЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.

ТҮРҮҮШҮҮЛ ОЛОШОРНО

...дэхи табан жэлэй ...хы, гурбадахи жэлдэ ...лүүлэгдэhэн социалис ...абаhан Бэшүүрэй айма... ...ажахынуудта таряашад, ...изаторнуудай мүрысөө... ...түрүүшын дүнгүүд ...гдожо. эрхимлэгшэдынь ...бэ.

...гай уларилай хэды таа... ...гүйшье hаань, ургаса ...лгаа саг болзортонь ...з, комбайнер, механиза... ...дайнгаа ажалые hай... ...эхидхэhэн колхоз, сов... ...тта энэ харюусалгата ...и урагшатайгаар яба... ...айнхай. hаяын мэдээгээр, ...дотор бухыдөө 314 ком... таряа хуряалгада хабаа... ...гдажа, 18927 гектарай ...хадаhан байна.

...hо таряа ехээр ургуул... Бэшүүрэй совхоз ургаса ...ын эхилхэhээ хойшо ...шахуу гектарай таряа ...а 1500 гаран центнер ...hо сохижо абаба. Мүн ...гэ» колхозой механи... ...нүүд энэ хугасаа соо ...гектарай шэниисэ саб... ...7000 центнер таряа сохин хуряагаа. Дурсагдагша ажахын таряашадай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй түрүүшын дүнгүүд hаяхан согсологдожо, эрхимлэгшэдынь алирүүлэгдэбэ. Жэшээлбэл, үнинэй комбайнер Иван Иванов 127 гектарай таряа хуряажа, 1540 центнер ороohо суглуулжа түрүү hуурида гараа. Удаадахи шанда комбайнернууд Георгий Ткачев хүртэhэн байна.

Тиихэдэ Калининай нэрэмжэтэ колхоздо Охин-Булагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозуудта таряа хуряалгын хүдэлмэри үдэр бүри эршэдэнэ. Мүнөө эдэ ажахынуудта урэhэнэй ороohо хааха, hолоомо суглуулха, намарай паар хахалха ажал түлэг дундаа ябуулагдажа байна. Богонеёр хэлэхэдэ, Бэшүүрэй таряашад хараалhан зорилгоёо сүм дүүргэхын түлөө шармайн оролдоно.

И. АШИРОВ,
аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин газар эсхэмжэлэгшэ-инженер.

Поли дээрэhээ фото-репортаж

САГАЙ УЛАРИЛ ХАРААДА АБАН...

Байгша оной ургаса хуряаха хүдэлмэриие богонихон болзорто, монсогоршье ороohо, гонёогоршье хоолос орхингүй хуряажа абаха тухайгаа Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхозой механизаторнууд республикынгаа таряашадта мэдүүлhэн гээшэ aaб даа. Тэдэнэй гаргаhан hайхан үүсхэлые нэгэн дуугаар дэмжэhэнээ Саянай совхозой комбайнернууд өөhэдынгөө эршэтэ ажалаар гэршэлнэ. Харбяангуудай отделениин таряашад шэнэ ургаса хуряаха ажалаа урагшатайгаар ябуулна гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

— Мүнөө жэлдэ механизаторнуудай 775 гектарай шэниисэ, 345 гектарай обёос, 150 гектарай горох хуряажа абаха юм. Мүнөө үедэ манда 6 комбайн хүдэлгэгдэнэ. Хараалhан ажалайнгаа табанай нэгэ хубиие дүүргээд байнабди, — гэжэ отделениие эрхилэгшэ Аюша Жадамбаевич Сотников манда хөөрэбэ.

Харбяангуудай тарялан хүрэжэ ерэхэдэмнай, гурбан комбайн хойно хойноhоо hубарин сэхэ хадажа ябаба. Механизаторнууд комбайнуудаа зогсообо. Тэдэнэртэй уулзажа, хэжэ байhан хүдэлмэри тухайнь hонирхобобди.

— Арбаад хоногто үдэр, hүнигүй ороhон хура бороо ажалыемнай нилээд hаатуулба. Хэрбээ үнгэрэгшэ жэлдэ энэ үедэ бүхы тарянайнгаа хахадыень хуряагаад байбал, мүнөө оройдоо 260 гектарта хүргэнхэйбди. Таряа хуряалгаяа эхилhээр оройдоол хоёр-гурбан үдэрэй hайнаар ажалланабди. Саг манине хүлеэхэгүй. Тиимэhээ бидэ сэлмэг үдэр, час бүхэн үнэтэй гэжэ hайн мэдэнэбди. Намтай хамта хүдэлдэг Владимир Балданов, Шагдар Арбалжинов, Манзаргша Сыхеев болон бусад халаан бүринингөө даабариие холо үлүүлэн дүүргэнэ. Үдэшэ болотор энэ полиёо хуряажа дүүргэмсээрээ 200 гектар шэниисэ хуряажа захалхабди, — гэжэ ажахын бэрхэ комбайнернуудай нэгэн Намсарай Зундыевич Маланов манда хөөрэбэ.

Энэ нүхэр тухай тобшохоноор хөөрэжэ үгэмөөр. Намсарай Зундыевич түрэл ажахынгаа тарялан дээрэ «булад хүлэг», «талын онгосо» арба гаран жэлэй туршада жолоодоhон хүнүүдэй нэгэн. Юhэн хүүгэдэй эсэгэ Намсарай Зундуевич ажалдаа амжалта туйлаhанайнгаа түлөө Ажалай Улаан Тугай орден хайрада хүртэhэн алдартай.

Эндэхи механизаторнууд сагай бэрхэшээлые хараадаа абан, даажа байhан техникэ, машинаяа бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэхын тула оролдоно. Тарялан дээрэhээ ороohо зөөхэ хүдэлмэридэ аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй жолоошод эдэбхитэйгээр хабаадана. Тэдэнэр үдэрэй туршада арба гаран эрьесэ хэжэ, комбайнуудые hаадгүйгөөр хүдэлгэнэ.

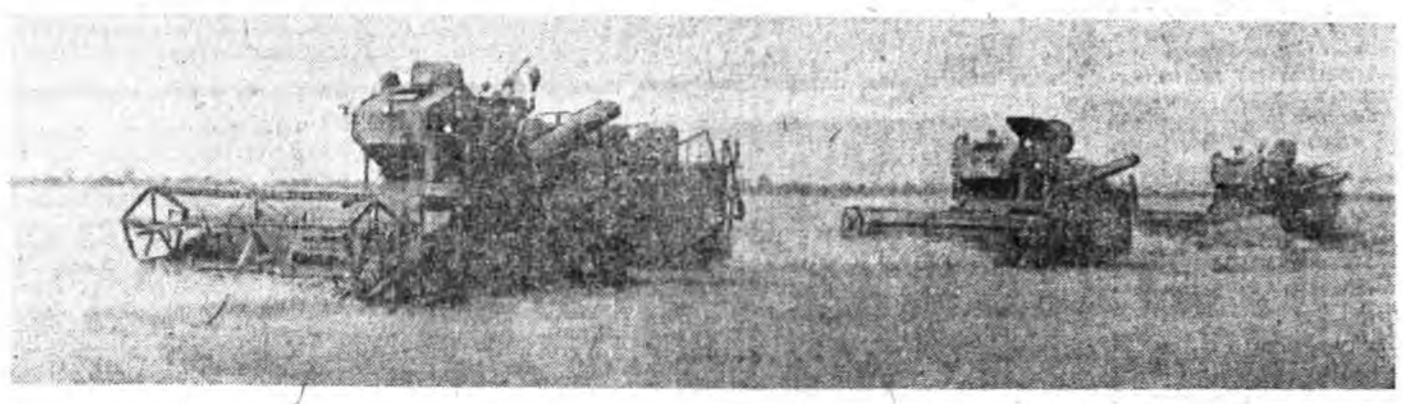
Таряа хуряалгада ажаллажа байhан комбайнер, жолоошон бүхэн ажалай түлөөhэнтэй, социалис мүрысөөнэй гуримтай танилсанхай. hаянай 4 мянга гаран центнер ороohон буулгагдаа.

Мүнөө жэлдэ Саянай совхозой механизаторнууд 3233 гектар шэниисэ, 450 гектар горох, 957 гектар обёос хуряажа абаха түсэбтэй. Энэ халуун хаhада 29 комбайн хүдэлгэгдэнэ. hаянай байдалаар ажахын тарянай тоогто мянга гаран гектарай тарян буулгагданхай. Гектар бүриhөө 13 центнер ороohо таряа хуряажа абаха уялгаяа бодото дээрэнь дүүргэхын тула эндэхи таряашад хаба шадалаараа оролдохонь лабтай.

Д. ХУБИТУЕВ,
манай тусхай корр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 3. Саянай совхозой дүрбэдэхи отделениин механизаторнуудай звено ажалдаа. 2. Ажалай Улаан Тугай орденто комбайнер Н. З. Маланов. 1. Тарянай тоог дээрэ.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указhаа

РСФСР-эй МАЛ АЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛЫЕ СССР-эй ОРДЕН, МЕДАЛЬНУУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ туйлаhан ехэ амжалтынь, 1972-1973 онуудай үбэлжэлгын үедэ мал ажалай продуктнуудые ехээр абаха, бэлэдхэхэ талаар абаhан уялгануудаа дүүргэхэдээ, ажалай габьяа харуулhанайнь түлөө имэ хүнүүдые шагнаха гэбэл:

БУРЯАДАЙ АССР-hээ

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

Сабитова Раиса Сабитовнае — Хяагтын аймагай «Пограничный» совхозой hаалишан, **Сангадиева** Ольга Энхеевнае — Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон, **Санжеев** Доржо Дандыновичые — Түнхэнэй аймагай Туранай совхозой мал адуулагша, **Санжихаева** Радна Дашеевнае — Түнхэнэй аймагай «Маяк» колхозой hаалишан, **Сахияева** Мария Георгиевнае — Зэдын аймагай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон, **Синицына** Нина Архиповнае — Прибайкалиин аймагай «Заветы Ильича» колхозой hаалишан, **Сластина** Наталья Максимовнае — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Знамя Ленина» колхозой hаалишан, **Соколов** Артур Яковлевичые — Улаан-Үдын аймагай Сотниковой шубуунай фабрикын ахалагша ветеринарна врач, **Степанова** Клавдия Михайловнае — Улаан-Үдын аймагай «Никольский» совхозой эбэртэ бодо малай фермын хүдэлмэришэн, **Степанов** Степан Калистратовичые — Хяагтын аймагай «Родина» колхозой отделениие эрхилэгшэ, **Стрекаловский** Василий Георгиевичые — Бэшүүрэй аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Таланкина Елизавета Васильевнае — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Родина» колхозой гахайшан, **Танганов** Карп Манхаевичые — Хориин аймагай Хориин совхозой ахалагша хонишон, **Таракановская** Пелагея Демьяновнае — Кабанскын аймагай Байгалай совхозой hаалишан, **Тарасова** Санжидма Бадмаевнае — Хурамхаанай аймагай Аргатын совхозой hаалишан, **Тарбаева** Антонида Ринчиновнае — Захааминай аймагай Санагын совхозой ахалагша мал адуулагша, **Телешева** Августа Ивановнае — Улаан-Үдын аймагай «Пригородный» совхозой hаалишан, **Тогочеева** Мария Раднаевнае — Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон, **Токтохоев** Дашидондок Аюшеевичые — Яруунын аймагай «Комсомольский» совхозой мал адуулагша.

Ульзытуев Георгий Лубсановичые — Зэдын аймагай «Мир» колхозой ахалагша хонишон, **Урбагарова** Бунжит Пошхоевнае — Баргажанай аймагай Хилганын колхозой hаалишан.

Хамаев Юрий Семёновичые — Захааминай аймагай XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, **Хамаева** Дулма Цыремпиловнае — Яруунын аймагай «Победа» колхозой hаалишан, **Хамуева** Ирина Георгиевнае — Кабанскын аймагай Оймороой совхозой гахайшан, **Хандуева** Мания Дабаевна — Зэдын аймагай «Октябрьский» совхозой ахалагша хонишон, **Хартаев** Владимир Лыкцыреновичые — Захааминай аймагай Далахайн совхозой директор, **Хлебников** Андрей Никитовичые — Хяагтын аймагай Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон, **Холхонова** Цыбикмит Бардуевнае — Хориин аймагай Хүрбын совхозой хонишон, **Хомяков** Корней Ивановичые — Улаан-Үдын аймагай «Искра» колхозой гахайшан.

Цивилева Мария Николаевнае — Баргажанай аймагай Баргажанай совхозой hаалишан, **Цыдыпов** Гарма Буянтуевичые — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Знамя Ленина» колхозой хонишон, **Цынгуев** Дашинима Цыдыповичые — Улаан-Үдын аймагай Буряадай хүдөө ажахын техникумэй hуралсал-үйлэдбэриин ажахын мал адуулагша, **Цыремпилова** Гомбо-Цырен Гончиковнае — Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой ахалагша хонишон, **Цырендоржиева** Дулма Жамбаловнае — Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой hаалишан, **Цыренов** Владимир Даша-Цыреновичые — Захааминай аймагай XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой мал адуулагша, **Цыренова** Цырен-Ханда Цындеевнае — Зэдын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой hаалишан.

Черноскулова Августа Васильевнае — Хориин аймагай «Георгиевский» совхозой hаалишан, **Черных** Галина Константиновнае — Кабанскын аймагай Байгалай совхозой hаалишан, **Чимитова** Цырма Цыбденовнае — Хэжэнгын аймагай Хэжэнгын совхозой hаалишан.

Шалуев Александр Махасовичые — Хэжэнгын аймагай Загаhатын совхозой ахалагша хонишон, **Шульгин** Александр Алексеевичые — Хяагтын аймагай Хяагтын совхозой ахалагша хонишон, **Шульгина** Клара Георгиевнае — Загарайн аймагай Хуушан-Хүрбын туршалга үйлэдбэриин ажахын hүнэй фермын hаалишан.

Эрдынеев Цыренжап Гомбоевичые — Хяагтын аймагай Ехэ-Нугын совхозой ахалагша хонишон.

Юмов Лубсан-Дылык Цыремпиловичые — Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой хонишон, **Юрьева** Варвара Емельяновнае — Кабанскын аймагай «Шергинский» совхозой гахайшан.

Яковлев Емельян Терентьевичые — Улаан-Үдын аймагай «Искра» колхозой мал адуулагша, **Яковлева** Анна Васильевнае — Хяагтын аймагай «Родина» колхозой hаалишан, **Янданов** Ринчин Сундуевичые — Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон, **Яньков** Григорий Ивановичые — Захааминай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой адуушан.

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха).

Нүхэр Л. И. Брежнев Эхэ орондоо бусаба

...ОФИ. Сентябрийн 21. ...СС). Мүнөөдэр Болга... ...миислэл хүндэтэ совет ...аа Эхэ орондонь ...ба. Болгариин Коммуу... ...партиин Центральна Ко... ...эй уряалаар НРБ-дэ ...ар ерэhэн КПСС-эй ...ай Генеральна секре... нүхэр Л. И. Брежневэй ёhоной айлшалалга ...ба.

...хэр Л. И. Брежневэй ...гариин Арадай Республ... ...а айлшалалта ниитэ ...агууехэ зорилгодоо ...дабшажа ябаhан совет ...болгар арадуудай хэтэ ...ын, эбдэршэгүй хани ...аанай, интернациона... ...ын илан мандаhанай, ...ски-ленинизмын уг зо... ...нуудта үнэн сэхэ байл... ...шэнэ гэршэ баримта ...үнгэрhэн байна.

...равительствын «Врана» ...денциhээ аэродром хүрэ... ...олон километрэй хар... ...дээрэ олон зуугаад мян... ...хүнүүд гараа. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин ябаhан бухы зам дээрэ тэрээниие нэрьемэ альга ташалгаар угтана. Тиин Софин хүн зон иигэжэ хашхаралдана: «Нүхэр Брежневтэ амар мэндэ!», «Хэтэ мүнхын хани барисаан!», «КПСС-тэ алдар соло!», «Алдар соло, алдар соло, алдар соло!».

БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Т. Живков, БЗНС-эй секретарь, Эсэгэ ороной фронтын Национальна Соведэй Түрүүлэгшэ, НРБ-гэй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо Г. Трайков, БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ С. Тодоров, БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд ба гэшүүндэ кандидадууд, БКП-гэй ЦК-гай секретарьнар, ниитын организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, наука болон культурын ажал ябуулагшад, Болгариин арадай армиин генералнууд болон офицернүүд нүхэр Л. И. Брежневые үдэшэхэеэ ерээ. БКП-гэй ЦК-гай гэшүүн, НРБ-hээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Д. Жулев болон КПСС-эй ЦК-гай гэшүүндэ кандидат, СССР-hээ НРБ-дэ байдаг элшэн сайд В. Н. Базовский баhал үдэшэлсөө.

Тугуудые, сэсэгүүдые, транспарантнуудые баряад үдэшэхэеэ ерэhэн Софин олон мянган хүнүүд ниидэлгын талмайн захада зогсонод.

Хүндэлэлэй харуулай начальник КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарьта рапорт үгэнэ. Болгариин арадай армиин сэрэгшэд жэгдэ hайхан алхамаар ябажа үнгэрнэ. Пионернууд Л. И. Брежневтэ, мүн тэрээнтэй ерэhэн совет тусхай тушаалтадта сэсэгүүдые барюулна.

СССР-эй болон НРБ-гэй Гүрэнэй Гимнүүд зэдэлнэ.

Тиин Л. И. Брежнев Т. Живковые, Г. Трайковые, С. Тодоровые, мүн Болгариин бусадшье хүтэлбэрилэгшэдые халуунаар тэбэринэ. Гэшхүүрээр гаража, тэрэнэй самолёдто hуухада, дахяад альга ташалган нээржэ, халуун дурлалай, хани барисаанай хашхараанууд зэдэлнэ.

Болгариин сагаар 10.00 часта самолет агаарта дэгдэжэ, Эхэ орон тээшээ шэглэнэ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарьтай НРБ ерэлсэhэн КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо Н. Н. Родионов, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагша К. В. Русаков, КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагша А. М. Александров баhал энэ үдэр Софиhаа нютагаа бусаа.

Нүхэр Л. И. Брежнев Ташкент ерэбэ

...ПСС-эй ЦК-гай Генераль... ...секретарь нүхэр Леонид ...ич Брежнев сентябрийн ...Ташкент ерэбэ.

...ПСС-эй ЦК-гай Политбю... ...гэшүүн, Казахстанай ...гэй ЦК-гай Нэгэдэхи ...етарь Д. А. Кунаев, ...СС-эй ЦК-гай Политбюро... ...гэшүүндэ кандидат, Уз... ...танай КП-гэй ЦК-гай ...секретарь Ш. Р. ..., КПСС-эй ЦК-гай ..., Узбегэй ССР-эй Вер... ...Соведэй Президиумэй ...лэгшэ Н. М. Матчанов, Узбегэй ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. Д. Худайбердыев, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо З. Н. Нуриев, СССР-эй Бэлэдхэлэй министр Г. С. Золотухин, Азербайджанай КП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Г. А. Алиев, Киргизэй КП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Т. У. Усубалиев, Таджикистанай КП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Д. Р. Расулов, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, Туркменистанай КП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь М. Н. Гапуров, КПСС-ЦК-гай гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагша Г. Э. Цуканов, Узбекистанай КП-гэй ЦК-гай Бюрогой гэшүүд, Узбегэй ССР-эй министрнүүд, партийна, совет болон ажахын органуудай түлөөлэгшэд, наука болон культурын ажал ябуулагшад, үйлэдбэриин түрүүшүүл нүхэр Л. И. Брежневые Ташкентын аэропортдо угтаа.

Болгариин Арадай Республикын эгээн дээдэ шагнал хайрада хүртөөд, Софиhаа бусажа ерэhэн Л. И. Брежневые сугларагшад халуунаар амаршалба. Республикын солото хүнүүд нэрьемэ альга ташалга доро эдеэнэй дээжэ — хилээмэ-дабhа хүндэтэ айлшандаа барюулна. Пионернүүд тэрээндэ гоё hайхан баглаа сэсэгүүдые барюулаа.

Нүхэр Л. И. Брежневтэй хамта КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагша А. М. Александров ерэлсээ.

(ТАСС.)

КОММЮНИКЕ

БОЛГАРИИН АРАДАЙ РЕСПУБЛИКАДА КПСС-эй ЦК-гай ГЕНЕРАЛЬНА СЕКРЕТАРЬ Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ ХАНИ ЁhОНОЙ АЛБАН ХЭРЭГЭЭР ОШОЛГО

Болгариин Коммунис партиин Центральна Комитедэй уряалаар Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь Л. И. Брежнев Болгариин Арадай Республикада 1973 оной сентябрийн 18-hаа 21 болотор хани ёhоной албанай хэрэгээр айлшалаа.

Энэ айлшалалгын үедэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Т. Живковтэй, БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүдтэй, гэшүүндэ кандидадуудтай, БКП-гэй ЦК-гай секретарьнартай шухала олон янзын асуудалнуудаар хөөрэлдөө хээ. Энэ хөөрэлдөөн үнэн зүрхэнэй, бөө бэеэ бүрин ойлголсолгын, хараа бодолой нэгэн адли байлгын оршон байдалда үнгэрөө.

Л. И. Брежнев Т. Живков хоёрой хөөрэлдөөндэ иимэ хүнүүд хабаадалсаа:

Совет талаhаа — КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүд — КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагша К. В. Русаков, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо Н. Н. Родионов, КПСС-эй Центральна ревизионно комиссиин гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагша А. М. Александров, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүндэ кандидат, СССР-hээ НРБ-дэ байдаг элшэн сайд В. Н. Базовский.

Болгариин талаhаа — БКП-гэй ЦК-гай секретарь К. Теллалов, БКП-гэй ЦК-гай гэшүүд — БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретариин туhалагша М. Балев, НРБ-hээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Д. Жулев, БКП-гэй ЦК-гай гэшүүндэ кандидадууд — БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретариин туhалагша Д. Метoдиев, НРБ-гэй Гадаадын хэрэгүүдэй министрэй нэгэдэхи орлогшо А. Трайков.

Хөөрэлдөөнэй үедэ совет-болгар хоёр талын харилсаануудай асуудалнуудта ехэ анхарал хандуулагдаа. Эдэ харилсаануудые саашадань хүгжөөлгэ социалис гүрэнүүд болон арадуудай хоорондохи аха дүүгэй холбоо барисаанай бодото үльгэр жэшээ, пролетарска интернационализмын гол ёhонуудые бэелүүлгэ мүн болоно.

Л. И. Брежнев, Т. Живков политика, экономико, культура болон наукын талаар совет-болгар хани харилсаан амжалтатайгаар хүгжэнэ гэжэ тэмдэглээ. Тиигээд общественын ажабайдалай бүхы талбаринуудаар Советскэ Союз ба НРБ-гэй хоорондохи хани харилсаае саашадань гүнзэгырүүлхэ зорилгонуудые зүбшэн хэлсээ. Совет-болгар хани харилсаанай үндэhэ hуури, СССР ба НРБ хоёрой политическэ нэгэдэлые бэхижүүлдэг хүсэн гэбэл, нягта, саг үргэлжэ бэхижэжэ байhан холбоо барисаан, нэгэн адли хараа бодол, хоёр оронуудай марксистско-ленинскэ партинуудай — КПСС-эй ба БКП-гэй аха дүүгэй hаналаа нэгэдэлгэ мүн болоно гэжэ онсолон тэмдэглэгдээ.

Түгэс хүгжэнги социалис общество байгуулгын эрхэ байдалда, коммунизмда оролгын эрхэ байдалда, дэлхэйн социалис байгуулалтые шууд сэхээр бэхижүүлхэ зорилгоор олон талын ба хоер талын холбоо барисаанай байгуулагдаhан түхэлые саашадань hайжаруулха, хани харилсаанай шэнэ харгы болон шэглэлнүүдые эдэбхитэйгээр бэдэрэлгэ онсо шухала удха шанартай болоо гээд хоёр тала онсолон тэмдэглээ. Дүй дүршэлөө саг үргэлжэ халан абалсалта, СССР-эй ба НРБ-гэй партийна болон гүрэнэй органуудай хоорондохи, ажахын, научна, соёл сурталай болон ниитын организацинуудай хоорондохи уулзалгын ашаүрые дээшэлүүлгэ — энэ хадаа марксистско-ленинскэ хоёр партинуудай, совет болон болгар арадуудай хоорондохи нягта холбоо барисаае бүхы хэмжээгээр үргэдхэхэ гол шухала харгы зам мүн гэжэ этигэжэ байhаа ушар тодорхойлогдоо. Болгариин ба Советскэ Союзай бүхы талын хани харилсаае саашадань хүгжөөлгэдэ, бэе бэедээ дүтэ болохо ба ажал ябуулгаяа нэгэдүүлгэдэ зорюулагдаhан БКП-гэй ЦК-гай июлиин (1973 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдэй шухала удха шанар онсолон тэмдэглэгдээ.

Политическэ, экономическа болон соёл культурын олон талын хани харилсаанда аха дүү оронуудай эдэбхитэйгээр хабаадалсалга шууд сэхэ удха шанартай гэжэ хоёр тала тэмдэглээд, өөhэдынь хоёр талын харилсаануудые хүгжөөлгэ болбол социалис хани харилсаае саашадань жагсаалгада, тэрэ тоодо социалис экономическа интеграциин комплексно программые бэелүүлгэдэ туhалха гэжэ этигэжэ байhанаа хоёр тала мэдүүлбэ. Энээнтэй дашарамдуулан, Крымдэхи уулзалга дээрэ (1973 он) аха дүү партинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй хамтаараа зохёоhон шиидхэбэринүүдэй удха шанар үшөө дахин онсолон тэмдэглэгдээ.

(Үргэлжэлэлынь 3-дахи нюурта).

ХҮТЭЛБЭРИИН ҺУЛАДАҺАНҺАА

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Торийн совхоз Зэдын аймаг соо томохон ажахы гэжэ тоотой. Энэ ажахыда табан отделени бии. Тус бүридөө бэеэ даанги партийна эхин организацитай. Мүн тэрэшэлэн профсоюзай, комсомолой эхин эмхинүүдтэй ааб даа.

Совхозой партийна организаци нилээд томо, 162 коммунист бүридэлдэнь ородог юм. Залуу үетэн олон. ВЛКСМ-эй 220 гэшүүдтэй, зуу гаран союзнабэшэ залуушуултай. Энэмнай горитой хүсэн гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Совхозой партком, профком, дирекци энэ ехэ хүсые ' алсуулэн, ажахыгаа саашадань хүгжөөхын, гүрэнэй түсэб, абаһан уялгануудаа бэелүүлхын тула эмхидхэлэй нилээд ехэ хүдэлмэри ябуулна. Совхоз нёдондоной энэ үеынхитэй сасуулбал, 10 мянган центнер шахуу үбһэ үлүү ехээр һурилжэ абаа. 9000 тонно силос, 1450 тонно сенаж дараад байна. Гэхэтэй хамта совхозой отделени бүхэн ажалаа һайнаар эмхидхээд байгаа һаа, бүри ехэ үрэ дүнтэй байхаар һэн.

Совхозой Алцагай отделени ниитын малда тэжээл бэлэдхэлгэдэ бэлэдхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулһан юм. Отделениин парторганизациин секретарь Тубан Санжиевич Бадмаев үхэр харууһалдаг малшадай бригадираар хүдэлхынгөө хажуугаар партийна даабаряа һайнаар дүүргэнэ. Тэжээл бэлэдхэлгын эхилхын урда тээ партийна, комсомолой. пенсионернүүдэй, удаа тээнь нютагай бүхы зоной суглаа татажа, хэнэй хаана, юу хэжэ шадаха байһые элирүүлһэн байгаа. Тиигэжэ 228 хүнһөө бүридэһэн 18 звено эмхидхэжэ, үбһэ хуряалгын хүдэлмэридэ гараа һэн. Хонишон, һаалиин, үхэршэн бүхэн энэ хэрэгтэ хабаадалсана. 35 пенсионернүүд үбһэшэн болонхой. Үбһэшэдые культурна, худалдаа наймаан болон медицинын талаар хангалга эмхидхэгдээ. Социалис мүрысөөн дэлгэрээ. Тэрэнэй ашаар энэ отделенидэ үбһэ хуряалга тон эмхитэйгээр ябажа байна.

Тиигэн гэхэдэ хүршэ Ехэ Наринай отделени ташха ондоо байдалтай. Парторганизациин секретарь Меньшиков И. А., отделениие эрхилэгшэ Десятов К. Е., ветврач Михайлов В. Н. гэгшэд малай тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэри эмхидхэхын, зоноо ударидахын орондо, харин хамагһаа түрүүлэн өөһэдөө үмсэдөө үбһэ сабшахаяа гарашоо. Нигэжэ энэ муу жэшээнь зарим хүнүүдые буруу тээшэнь хадууруулһан байна бшуу. Эндэхи 90 гаран залуушуулһаа оройдоол долоон хүниинь ниитын малай тэжээл бэлэдхэлгэдэ ябана. Олон залуушуул миил зайгуултаха, ажалай журам эбдэхэ, ниитын хэрэгтэ һаад татаха гэхэ мэтэ тон таарамжагүй ябадал гаргажа байха юм. Нимэ ёһо буса юумэнэй боложо байхада хэншье энээн тушаа һанаагаа зобоногүй, ямаршье хэмжээ абанагүй.

Мүн Хулдаагай, Доодо-Торийн, Шартахиин отделенинүүдтэ мүртэй юумэн хэгдээгүй. Юуб гэхэдэ, эдэ отделенинүүдэй парторганизацинууд Алцагайхида адли партийно-эмхидхэлэй, хүмүүжүүлгын, соёл болбосоролой хүдэлмэри ябуулнагүй, сэхыень хэлэхэдэ, энэ хэрэг тооногүй. Жэшээнь, Ехэ-Наринай парторганизациин 22 коммунистнуудай оройдоол юһэниинь үбһэ хуряалгада гаранхай. Нэгэшье һаалишан, хонишон тэжээл бэлэдхэлгын ямар нэгэн хүдэлмэридэ хабаадалсаагүй байһаар. Партийна зэргэнь эндэ үсөөржэ байнхай. Гурбан жэлэй саада тээ эндэ 30 коммунист бии агша һэн. Харин мүнөө 22.

Хулдаагай отделениин парторганизациин 11 коммунистнууд бултадаа шахуу пенсидэ гарахаар дүтэлшэһэн үндэр наһатайшуул. Теэд шэнэ халаан бэлдэгдэнэгүй. Нүхэр Поломошнов И. М. өөрөө совпартһургуули дүүргэһэн, агроном тушаалтай хүн болобошье, коммунистнуудай найдаһан имэ ехэ этигэлдэ тон халирхайгаар, харюусалгагүйгөөр хандана. Гурбан жэл соо нэгэшье хүниие партиин зэргэдэ абаагүй. Абахаар ажалай түрүүшүүл, эдэбхитэдэй ургажа ябаһан залуушуул эндэ яһала олон ааб даа.

Нимэ муу хүдэлмэриин шалтагаан совхозой паркомой өөрынь хүдэлмэриһөө эхи абана. Совхозой парткомой хүдэлмэридэ дутагдалнууд яһалашье бии. Коммунистнуудай түрүү зэргэдэ ябаха үүргые дээшэлүүлхэ, партиин зэргые бэхижүүлхэ, ургуулха зорилгоор хэһэн хүдэлмэри балай харагданагүй. Парткомой секретарь нүхэр Борисов Д. С. эндэ гурбан жэлэй туршада хүдэлжэ байна. Ямар нэгэн хубилалта хээгүй. Совхозой бүхы коммунистнуудай хамтын суглаан жэлдээ арай шамай гэжэ хоёр удаа зарлагдаа болоно. Энэ ушар КПСС-эй Уставай эрилтые хазагайруулһан ябадал болоно.

Совхозой 1-дэхи отделениин (Доодо-Торийн) комсомолшууд механизатор Хамит Гилязов, моришон Александр Морозов, тракторист Николай Пархоменко гэгшэд партида ороход хүсэлэнтэй байһанаа мэдүүлһэн бэлэй. Теэд эдэнэй хүсэлые өөдэ абаха хүн эндэ үгы байшоо. Тиихэдэ нүхэр Борисовай урдаа бариха баримта гэхэдэ, гурбан жэлэй туршада ветврач, агроном, механик, бригадир — хамта дүрбэн хүниие партиин зэргэдэ абаабди гэхэ байха. Харин нэгэшье һаалишан, хонишон, адуушан, механизатор партида орогшодой дунда байхагүй.

Эндэһээ тобшолол хэхэдэ, тус партком эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэри тон хангалтагүйгөөр ябуулдаг байһаниинь элирнэ. Тиихэдэ өөрынгөө халаан болохо—комсомол тушаагаа һаналаа табихаяа огто мартажархиһаниинь гайхалтай. Эдэ бүтэдэ КПСС-эй Зэдын райкомдо мэдээжэ ааб даа. Теэд юундэшьеб парткомой секретарь нүхэр Борисовта тиимэ шанга эрилтэ табяадхинагүй.

Д. АЮШЕЕВ,
манай корр.

СААШАДАА ОРООҺОНОЙ ҺАЙН СОРТЫН ҮРЭҺЭТЭЙ БОЛОХО, ҮРЭҺЭНЭЙ АЖАХЫЕ ҺАЙЖАРУУЛХА ХЭМЖЭЭНҮҮД ТУХАЙ

Һүүлэй жэлнүүдтэ республикын колхоз, совхозуудта үрэһэнэй ажахынуудые материальна хэрэгсэлнүүдээр хангаха, оороһото ургамалнуудай һайн сортын үрэһэтэй болохо хүдэлмэри һайжаруулха талаар зарим тэды юумэн хэгдээ. Нютагай эрхэ байдалда тааража дээгүүр репродукциин үрэһые элбэгжүүлхэ, болон элитэ шанартай үрэһэнэй тусхай ажахынууд эмхидхэгдэһэн байна. Хүдөө ажахын туршалгын станцида бии болгогдоһон «буряадай». «буряадай-34» гэжэ шэнэ сортын шэниисэ, «ивалгын-68» гэжэ шэнэ сортын, нютагай эрхэ байдалда тааранги житняк ногооной үрэһэн шалгагдахаар сорт туршалгын участогуудта үгтөө. Мүн энэ станцида бии болгогдоһон «паллидум-394» гэжэ шэнэ сортын ешмээнэй үрэһэн манай ажахынуудта хэрэглэгдэхээр энэ жэлдэ тараагдаба.

Тиигэбэшье шэнэ һайн сортын үрэһэ бии болгохо селекционно хүдэлмэри, мүн республикын үрэһэнэй ажахынуудай хүдэлмэри хүдөө ажахын үйлэдбэриин мүнөө үеын эрилтэнүүдтэ яажашье хүрэнэгүй. Хүдөө ажахын туршалгын станци хэдэн жэлэй туршада обёосой, хабарай хара таряанай, гэршүүхын болон шара будаагай шэнэ сортын үрэһэ бии болгохо тушаа юушье хээгүй. Тэрэшэлэн түргэн эдеэшэдэг шэниисын, горохой шэнэ сортын үрэһэ бии болгохо хүдэлмэреэ зогсоожорхёо. Энэ станцида олон жэлэй ногооной һайн үрэһэ бии болгохо селекционно хүдэлмэри тон бирагүйгөөр, ахираар ябуулагдана. Республикын гүрэнэй сорт туршалгын участогууд шалгажа үзэһэн сортнууд тухайгаа үргэнөөр мэдээсэнэгүй, сортнуудаа һэлгэхэ хэрэгтэнь колхоз, совхозуудта туһаламжа балай үзүүлнэгүй.

Республика доторо һайн үрэһэ ехэ болгохо хүдэлмэри мууса эмхидхэгдэнхэй. Үйлэдбэриин энэ шухала һалбарида хүдөө ажахын органууд анхарал бага табина, колхоз, совхоз бүхэндэ үрэһэнэй ажахые һайжаруулха тушаа зохихо хэмжээнүүдые абанагүй, үрэһэ хүрэнгээ тарилгын дээдэ шанарта хүргэхэ талаар ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ шанга эрилтэ табигданагүй. Энэл ушарһаа 1973 ондо республика доторхи бүхы тарилгын 35 процентнь сортовой бэшэ, нютагжаагүй сортын үрэһөөр таригдаһан байна. Сэлэнгын, Зэдын, Хэжэнгын, Яруунын, Хурамхаанай болон бусад аймагуудай олохон колхоз, совхозууд жэлһээ жэл бүри ядахын сагта сортовой бэшэ үрэһөөршье өөһэдыгөө хангажа шаданагүй.

Жэл бүхэндэ үрэһөөр дуталдажа байгаашье һаа, республикын Хүдөө ажахын министерство, совхозуудай нэгэдэл, хүдөө ажахын трестнүүд ажахынууд хоорондын үрэһэнэй нөөсэтэй болохо талаар зохихо хэмжээнүүдые абанагүй.

Гүрэнэй хүдөө ажахын туршалгын станцида, республикын элитнэ үрэһэнэй ажахынуудта һайн шанартай, тус-тус аймагуудай хүрьһэнэй, байгаалиин эрхэ байдалда зохилдуулан, хүдөө ажахын ургамалнуудай сортын онсо илгаае харгалзажа, агротехническэ ямар аргануудые хэрэглэхэдэ һайн бэ гэжэ шэнжэлхэ хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Хүдөө ажахын туршалгын станци болон хүдөө ажахын институт дээгүүр репродукциин үрэһэ ургуулжа абаха, худалдаха түсэбөө саг үргэлжэ дүүргэнэгүй. Тэрэ саанаа тэдэнэрэй худалдаһан үрэһэниинь олон ушарта гүрэнэй стандартын эрилтэнүүдтэ хүрэдэггүй байха юм.

Саашадаа республикын колхоз, совхозуудта үрэһэнэй ажахые үндэһөөрнь һайжаруулха зорилгоор, мүн энэ талаар РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1973 оной майн 8-да абаһан шиидхэбэриие бэелүүлэн, КПСС-эй обкомой бюро болон Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет тусхай тогтоол һаяхан абаа.

Оороһото ургамалнуудай шэнэ сортнуудые бии болгохо, үрэһэнэй ажахынуудай хүдэлмэри һайжаруулха, аша үрэтэй болгохо, тиигэжэ ургаса дээшэлүүлхэ, оороһо таряа ехээр абадаг болохо тушаа Хүдөө ажахын министерствэдэ, совхозуудай үйлэдбэриин нэгэдэлдэ, КПСС-эй райкомуудта, аймгүйсэдкомуудта, Хилээмэнэй продуктнуудай управленидэ, хүдөө ажахын туршалгын станцида, хүдөө ажахын институтда, хүдөө ажахын ургамалнуудай үрэһэнэй сортнуудые туршаха гүрэнэй комиссиин инспекцидэ энэ тогтоолоор шанга эрилтэ табигдаа.

Колхоз, совхозууд жэл бүри өөһэдыгөө нютагжаһан сортын һайн үрэһөөр хангаха, мүн үрэһэнэй нөөсэ бии болгохо, сортовой үрэһэ гүрэндэ тушааха түсэбые дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ талаар тусхай хэмжээ ябуулгануудые хараалагдаа. 1975—1977 онуудай туршада бүхы аймагуудай ажахынууд нютагжаһан һайн сортын үрэһөөр бүхы тарилгаяа хэдэг болохо гэжэ тогтоогдоо. 1973 оной октябриин 1 хүрэтэр колхоз, совхоз бүхэндэ үрэһэ ургуулха бригада гү, али отделени эмхидхэжэ, тэдэниие хэрэгтэй бүхы техникээр, минеральна үтэ[...]гээр, складаар хүсэд [...]жа, тэндэ шадабари[...]нүүдые хүдэлхөөр таби[...]лоо.

Таряа хуряалгын [...]тэй сасуу колхоз, сов[...] хэндэ үрэһэ сэбэрлэ[...] тааха тусхай звено б[...]жа, тэдэниие оороһо [...]лэхэдэ хэрэгтэй бүхы [...]нануудаар, түхеэрэ[...] дээр хангажа. байг[...] ноябриин 1 хүрэтэр [...] сэбэрлэхэ хүдэлмэреэ д[...]хэ эрилтэ табигдаһан [...].

Үрэһэ сэбэрлэжэ [...] хүнүүдтэ үрэһэез 1-[...]дохи классай шанарт[...] гэһэнэйнь түлөө [...] түлбэри үгэхэ, 1-дэхи [...]сай һаань — 50 проц[...] 2-дохи һаань — 30 [...] түлөөһэ нэмэжэ үгэх[...] радхагдаһан байха юм.

Мүн энэ тогтоол[...] —1975 онуудай т[...] 103.700 тонно үрэһэ [...]галха складуудые [...] бариха даабари колхоз, совхозуудта үгтөө. [...]гын аймагай Ленинэ[...]рэмжэтэ. Захааминай [...]гай Ленинэй нэрэмжэ[...]хэнэй «Сибиряк» колхо[...]та, мүн Чисааның, Б[...]най, Яруунын болон [...] лай совхозуудта [...] сорт туршалгын [...] үрэһэез амяарань [...]ха склад түхеэр[...]раалагданхай.

Үрэһэнэй ажахы[...] колхоз, совхозуудые [...] шанартай суперэлитэ, [...] болон нэгэдэхи ре[...]циин үрэһөөр ха[...] сортнуудые һэлгэжэ [...] арга олгохын тула [...] сортын нимэ шэнжэтэ[...]һэ бии болгохо тушаа [...] ажахын туршалгын ст[...]да селекционно хүдэ[...] ябуулха даабари үгтө[...]нисын шэнэ сор[...] түргэн эдеэшэдэг, [...] ургасатай ган [...]та тэсэмгэй, үтэ[...]гэ ба уһалуурие хар[...] нугархагүй бүхэ [...] һайрахагүй байха эрил[...] обёосой шэнэ сортын [...] түргэн эдеэшэдэг, ехэ [...]сатай, ган гасуурта [...]гэй, унахагүй, һайра[...] белок болон үнэтэ [...] кислота элбэгтэй бай[...]лоно. Мүн имэрхүү эр[...]нүүд ешмээнэй, шара [...]гай, горохой шэнэ сорт[...]та табигдана.

Үрэһэнэй ажахы[...] хүтэлбэрилхын, ажах[...]та үрэһэнэй шанар һай[...]руулха, зүбөөр хэр[...] мүн сортовой үрэһэ [...] хэхэ хүдэлмэри һайжар[...]хын тула Хүдөө ажахы[...]нистерствэдэ үрэһэнэй [...]хын таһаг бии болгохо, [...]дөө ажахын управлени[...]тэ үрэһэнэй талаар [...] мэргэжэлтые табиха [...] энэ тогтоолоор шиидэ[...]

МАШИНА ТЕХНИКЭЕЭ АШАГТАЙГААР ХҮДЭЛГЭХЭ

Мүнөө хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй эгээн харюусалгатай хаһа сагынь хүрэжэ ерэбэ. Түгнын үргэн уужам таряалан дээрэ хүсэтэ машинын хүнхинөөн, эршэтэ ажалай долгин үдэр бүри шангадажа захалба. Аймагаймнай колхоз, совхозуудай механизаторнууд болон таряашад юһэдэхи табан жэлэй шиидхэхы гурбадахи жэлдэ оороһо таряанай болон бусад ургамалай баян ургаса туйлаа. Хэдэн мянган гектар таряалангай мүндэртэ сохюулаашье һаань, бүхыдөө 58.300 гектар таряа, 800 гектар хартаабха, 709 гектар куузику, 8.200 гектар зеленко, 6.660 гектар силосэй ургамал хуряаха, 5.500 тонно сенаж болон хэдэн зуу мянган тонно силос даража абаха, бүхы һолоомоёо һүрилхэ,

20.000 гектарһаа бага бэшэ намарай паар хахалха зорилготойбди. Ургаса хуряалгын хүдэлмэри богони болзорто, һайн шанартайгаар үнгэргэхын тула нэн түрүүн оньһон техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха шухала. Хуряалгада элсүүлэгдэхэ трактор, комбайн, автомашина, оороһо сэбэрлэдэг, хатаадаг түхеэрэлгэнүүдэй саг соогоо һайнаар хүдэлгэгдэхэдэ таряа хуряалгын түргэн болзорто үнгэрхэнь мэдээжэ.

Энэ талаар «Искра», Ленинэй нэрэмжэтэ, «Родина» колхозуудай механизаторнууд баян дүй дүршэлтэй. Тэдэнэр намарай хүдэлмэриин дүүрэмсээр бүхы оньһон техникэ болон зэр зэмсэгүүдээ МТМ-дэ суглуулжа бүридхөөд, заһабарилжа эхилдэг заншалтай. Жэшээнь, таряагаа түргэн, һайн шанартайгаар хуряаһан гэһэн үүсхэл республика доторо дэлгэрүүлһэн хонхолынхид хабартаа эртүүр бүхы комбайнуудаа заһабарилжа дүүргэдэг заншалтай. Мүнөө энэ колхоздо таряа хуряалга үдэр бүри эршэдэнэ, трактор, комбайнууд болон бусад машинануудай поли дээрэ эбдэржэ һаатаха ушар үзэгдэнэгүй. Мүн Ленинэй нэрэмжэтэ, «Родина» колхозуудта комбайн трактор, автомашинанууд бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглагдана. Һүүлэй байдалаар Хара-Шэбэрэй комбайнернууд 1.500 гаран гектар таряа амяарлан хуряагаад байна.

Гэхэтэй хамта, ургаса хуряалгын оньһон техникэ хаа хаанагүй һайнаар, саг соогоо заһабарилагдана гэхын аргагүй. Тусхайлан хэлэбэл, «Знамя Ленина», «Коммунизм», «Заганский» колхозууд болон «Эрдэм», «Одон», «Забайкалец» совхозуудта комбайнууд саг соогоо хүсэд заһабарилагдаагүй байшоо. Жэшээнь, хуряалгын эхилээд байха үедэ «Знамя Ленина» колхоздо 15, «Одон» совхоздо 9, «Забайкалец» совхоздо 12 комбайн бэлэн бэшэ байгаа. Энээнһээ уламжалан хуряалгын түрүүшын үдэр хэдэн арбаад комбайн поли дээрэ тараагүй бшуу. Мүнөө эдэ комбайнууд һаял заһабарилагдажа, хүдэлгэтдэжэ захалаа. «Коммунизм» колхоздо 4 комбайн хоёрдохи жэлээ ургаса хуряалгада хабаадуулагдахагүйнь. Ушарынь хадаа тэдэ комбайнуудта һууха механизаторнуудай дуталдадаг дээрэһээ тэдэнь заһабарилагданагүй. Мүнөө жэл хура бороотой байжа, тоог дээрэ нойтон оороһон ехээр асарагдана. Тиимэһээ таряа сэбэрлэдэг, хатаадаг түхеэрэлгэ, машинануудаа эртээнһээ һайнаар заһабарилжа, һаадгүй хүдэлгэхэ хэрэгтэй. Аймагай зарим колхоз, совхозуудта энэ хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Жэшээнь, «Коммунизм» колхозой Сулхарын складта тодхогдоһон оороһо хатаадаг түхеэрэлгэнүүд мүнөөшье хүрэтэр заһабарилагдажа, бэлэн болоодүй байһаар. Энэ ямар ушар һааб гэбэл, нэн түрүүн нэрлэгдэһэн ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй мэргэжэлтэд машина техникээ саг соонь һайнаар заһабарилха тушаа анхаралаа хандуулаагүй, эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулаагүй тэжэ сэхэ хэлэлтэй. Гадна «Сельхозтехника» нэгэдэл хэрэгтэй запчастьнуудаар ажахынуудые саг соонь хүсэд хангажа шадаагүй. Ушар имэһээ тус организациин хүтэлбэрилэгшэд эдэ дутагдалаа ойрын сагта усадхаха бээ гэжэ найдагдана. Юуб гэхэдэ, ажахы бүхэндэ шахуу трактор, комбайн, автомашинанудай зарим узелнууд, радиатор болон элдэб детальнууд ходо дуталдажа байдаг. Оороһоной склад дээрэхи ажал хүдэлмэри үдэр һүнигүй һайнаар эмхидхэхэ гэхэдэ, ажахы бүхэн олохон бэрхэшээлтэй ушардаг. Юуб гэхэдэ, магнитна пускатель, рубильник, «КРПТ» түхэлэй кабель болон бусад зүйлнүүдээр ходо дуталдадаг. Эдэ детальнууд аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй баазада үргэлжэ байдаггүй. Ондоо тээһээ олдохонышье бэрхэтэй.

Аймагаймнай колхоз, совхозуудай таряалан дээрэ оороһоной 370, силос хуряалгын 76 комбайн, элдэб түхэлэй 778 трактор, ашаанай 296 атомашина, 212 жатка болон бусад зэр зэмсэгүүд хүдэлгэгдэнэ. Ургаса хуряалгын халуун үдэрнүүдтэ бии байһан хамаг техникэ бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэгдэхэ зэргэтэй. Аймаг доторнай комбайн бүхэндэ дунда зэргээр 192 гектар таряалан хүртэнэ. Богонёор хэлэхэдэ, бүхы таряагаа богони болзорто һайн шанартайгаар хуряажа дүүргэхэ, гүрэндэ оороһо ехээр тушааха, ниитынгээ малда хүсэд хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхэ, намарай паар ехээр хахалха арга боломжо дүүрэн бии.

Ургаса хуряалгада ябажа байһан комбайн, трактор, машинануудай техническэ харууһалалга аймаг доторнай ямараар эмхидхэгдэнхэйб гэбэл, заһабарилгын бүхы хэрэгсэл, түхеэрэлгэнүүдээр хангагдаһан техническэ автомашина тракторна бригада бүхэндэ эмхидхэгдэнхэй юм. Тиимэ автомашинада мастер-наладчиттай түлишын аппаратура заһабарилха слесарь, электрик, электро-гагнууршан ябалсадаг. Оороһоной складуудтахи машина, түхеэрэлгэнүүд дүршэл ехэтэй механизатор, электригүүдтэ даалгагданхай. Трактор, комбайн, автомашинануудые түлишэ-тоһодолгын зүйлнүүдээр һаадгүй хангахын тулада колхоз, совхозуудай тракторна бригада бүхэндэ тусхай пунктнууд нээгдэнхэй.

Н. ЧУФЕНЕВ,
Мухар-Шэбэрэй аймагай хүдөө ажахын управлениин главна инженер.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР С. Г. КОЖЕВНИКОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын хүдөө ажахын эмхи зургаануудта үни удаан саг соо һайнаар хүдэлһэнэйнь түлөө түрэһөөр 70 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, Хориин аймагай Хүрбын совхозой мелиоратор **Кожевников** Семен Гавриловичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретариин түлөө Президиумэй гэшүүн Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1973 оной сентябриин 20.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Ц. Б. РАДНАЕВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын комсомолой ба партийна эмхи зургаануудта үни удаан саг соо оролдосотой һайнаар хүдэлһэнэйнь, арадай ажахыда мэргэжэлтэдые бэлэдхэхэ хэрэгтэ табьяатай байһанайнь түлөө түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, Кабанскын аймагай Сэлэнгын индустриальна техникумэй директор **Раднаев** Цыден Батуевичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретариин түлөө Президиумэй гэшүүн Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1973 оной сентябриин 21.

«Запорожсталь» заводто аха дүү оронуудһаа ерэһэн залуу мэргэжэлтэд үйлэдбэриин практика гарадаг. Мүнөө тус предприятиин доменно цехтэ Вьетнамай Демократическа Республикын металлургнууд түрүү дүй дүршэл шудалжа байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: № 3 доменно пеэшэнэй мастер Б. А. Хлебников Вьетнамай доменщик, залуу инженер Нгуен Ни Хоада агрегадай хүдэлмэри тухай хөөрэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

Калининска область. «Пластмас» гэжэ Нелидовскэ заводой полистирол бүтээн гаргадаг цех Венгриин «Видеотон» заводто бүтээгдэһэн «УВМ-1010Б» түхэлэй электро-тоололгын машинаар хангагданхай юм. Энэ машиные хэрэглэлгэ хадаа заводой бүтээн гаргадаг продукциин шанарые нилээд һайжаруулдаг, ажалай бүтээсые 15 процентээр дээшэлүүлдэг байна. Совет ба венгер мэргэжэлтэд эндэ суг ажаллана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Видеотон» заводой инженер-электрик Миклош Чиамадиа, оператор Татьяна Дымова гэгшэд шэнэ машинын дэргэдэ.

ҮҮСХЭЛШЭДНАЙ ҮГЭДӨӨ ХҮРЭНЭ

Таряашад, механизаторнуудаймнай бүхэли жэл соо хара хүлһөө гамнангүй хүдэлжэ ургуулһан оороһо таряанай ургасын хуби заяае шиидхэхэ — тэрэниие гээлтэ хорохогүйгөөр хуряажа абаха айхабтар харюусалгатай хүдэлмэри эхилээд байна гээшэ.

Үнгэрэгшэ хабар сагай уларилай муушат байгаашье һаань, шэниисэ, хара таряан, обёосой үрэһэн богонихон болзорто, һайнаар хахалагдаһан, элдүүрилэгдэһэн хүрьһэтэй газарта таригдаа һэн. Газарай шииг нойтоор дутамаг байһаниие хараада абажа, 22—23 сантиметр гүнзэгыдэ хахалаад, плугай хойно заабол каток шэрэжэ, мүн тарихадаашье сеялкын хойноһоо каток шагтагалаад, хүрьһыень нягтаруулан даруулаабди. Мүн хахалалта тарилга хоёрой хоорондо забһар гаргахагүй гэжэ оролдообди. Тэрэшэлэн горитойхон газарта минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаһан, ургасын буртаг үбһэ сэбэрлэхэ хорон самолёдоор хаягдаһан байна.

Тиигэжэ гандуу уларилтай хабар болоошье һаань, оороһо таряан жэгдэ һайнаар гараа. Зунай түрүүшын гандашье ехэ нэрбэгдээгүй.

Таряанда орохын урда тээ колхозоймнай нэгэдэхи тракторна бригадынхид (бригадирынь П. И. Плюснин) хүршэ Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхозой таряашадай үүсхэл уряае һайшаан дэмжэжэ, өөһэдөө аймаг дотороо социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ, уряа бэшэгээр хандаха тэжэ шиидээ һэн. Тэдэнэй үүсхэл уряае КПСС-эй райкомой бюро һайшаагаа.

Жэшээлбэл, энэ бригада бүхы 1.250 гектар таряагаа хүдэлмэриин 14 үдэр соо хуу хуряажа абаха, сентябриин 15 болотор 400 гектар намарай паар хахалжа дүүргэхэ, октябриин 10 болотор таряалангай бүхы һолоомо суглуулха тэһэн зорилго урдаа табинхай.

Мүнөө гансашье үүсхэл гаргаһан бригада бэшэ, мүн ажахын бусадшье бригаданууд ана-мана мүрысэжэ ябана. Ходо хура бороотой байгаашье һаань, богони болзор соо 1.500 гаран гектар таряан амяарлан хадагдаа, тэрээнһээ 1.300 үлүүтэй гектар газарта баал суглуулагдажа сохигдоо. Ондоогоор хэлэбэл, бүхы оороһото ургамалнуудай хахадынь шахуу хуряагдаа гээшэ. Илангаяа нэгэдэхи (бригадирынь П. Плюснин), гурбадахи (бригадирынь И. Хлызов) бригаданудта хадалга, хуряалга урагшатай һайнаар ябуулагдана. Юрэдөөл үүсхэлшэднай үгэдөө яһала хүрэнэ.

Даб дээрэ сохигдоод байһан таряанай ургасые харахада, гектар бүриһөө дунда зэргээр 14—15 центнер оороһон абтана. Энээнһээ үшөөшье дээшэ ургасатай таряан бии. Нигээд ерэхэдээ 60 гаран мянган центнер таряа хуряаха түсэбөө дүүргэжэ, ерэхэ жэлэй тарилгада хүсэд хүрэхэ үрэһэ хүрэнгэ хааха, гүрэндэшье горитой таряа худалдаха, адууһа малда эдюулхээр таряа талханай зүйл ехээр таһалжа үгэхэ аргатай байнабди.

Мүнөө таряа хадажа, хуряажа, намарай паар хахалжа, комбайнһаа гараһан оороһо зөөхэ байһан комбайнер, тракторист, шофёр бүхэн халаанайнгаа даабари дүүргэнгүй таряалан дээрэһээ ошохогүй гэһэн уряа доро хүдэлнэ. Илангаяа нэгэдэхи бригадада бэрхэ комбайнернууд Виктор Архипов, Александр Фалилеев гэгшэд эрхимээр ажаллана. Жэшээнь, дүршэлтэй комбайнер В. Архипов таряанда ороходоо, богони болзор соо 4.500 центнер таряа сохихоб тэжэ уялга абаа һэн. Мүнөө таряа хуряалгын эхилһээрнь үсөөхэн үдэрэй үнгэрөөд байбашье һаань, 3.200 центнер таряа сохинхой. Намарай паар хахалалта дээрэ бэрхэ тракторист Николай Денисовэй звено онсо шалгаржа, хамта 200 гаран гектар хахалаа.

Эдэ үдэрнүүдтэ хадагдаһан баалай сохигдомсоор, хойноһоонь тусхай техникэтэй звено орожо, таряалангай һолоомые суглуулна, ехэнхиинь томо тэргэтэй тракторээр зөөжэ, малай гүүртэ, фермэнүүдтэ абаашана. Таряалантай һолоомоһоо сэбэрлэгдэмсээрнь намарай паар хахална.

Байгша оной ургаса хуряалгада хүдэлжэ байһан бүхы таряашад, механизаторнуудай һайнаар хүдэлхэ, амарха эрхэ байдал бии болгогдонхой. Полевой стануудта халуун эдеэн бэлдэгдэнэ, улаан булангууд бии. Тэндэ хүнүүдэй хэһэн хүдэлмэриин дүн үдэр бүри согсологдожо, үргэнөөр харуулагдажа байдаг.

В. АРСЕНТЬЕВ,
Бэшүүрэй аймагай «Победа» колхозой главна агроном.

(Түрэсхэл. Эхининь 2-дохи нюурта).

...адай ажахын түсэбүү... дүүргэлтын ябаса тухай, ...ССР-тэ ба НРБ-дэ коммунизм социализмын байгуулгын программын амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ байһан тухай хоёр оронуудай уласхоорондын ажал ябуулга тухай зүбшэлсэл хоёр тала абал...

...Бүгэдэ нийтын эб найрамдал бэхижүүлгэдэ, КПСС-эй XXIV съездын баталан абаһан эб найрамдалай программын амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ байһан ушарта КПСС-эй оруулһан ехэ хубиие, энэ программые зорилгодо бэелүүлгэдэ Л. И. Брежневэй өөрынь хэһэн хубиие Т. Живков онсолон тэмдэглэв. Тиихэдээ ФРГ, США болон Францитай ба ...һан договорнууд болон хэлсээнүүдэй удха шанарые онсолон тодорхойлоо. Л. И. Брежнев Болгариин Арадай Республикын эб найрамдалда дуратай политикын байгаа нэрэ хүндые, эб найрамдал бэхижүүлгэдэ, ...ан дээрэхи, мүн бүхы Европодо хүршэ ёһоной найр... хэлсээ байгуулгада шэг... ...дэһэн тэрэнэй шууд ...хүсэл оролдолгын шуу... удха шанартай байһые ...

Европодохи түгшүүрилтэ ...алай һуларжа байһанда ...ытнаар хандажа байһа... хоёр тала тодорхойлоо. ...бүхы хабаадагшадай ...н дураар, хамтын хүсэл ...олгын үндэһэ һуури ... Европодохи аюулгүй ...алай, хани харилсаанай ...нар зүблөөнэй хоёрдохи

КОММЮНИКЕ

БОЛГАРИИН АРАДАЙ РЕСПУБЛИКАДА КПСС-эй ЦК-гай ГЕНЕРАЛЬНА СЕКРЕТАРЬ Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ ХАНИ ЁҺОНОЙ АЛБАН ХЭРЭГЭЭР ОШОЛГО

шатые амжалтатайгаар үнгэргэхэ шухала. Энэ ушар зүблөөнэй хүдэлмэриие энэ жэлдэ дүүргэхэ ябадал хангаха ёһотой гэжэ этигэжэ байһанаа тэдэнэр онсолон тэмдэглээ. Тиигэбэл, гүрэнүүдэй бата бэхи, ашаг ехэтэй аюулгүй байдалай гурим Европодо байгуулха, тэдэнэй олон талын, бэе бэедээ ашатай туһатай хани харилсаа хангаха, политическэ бүхы оршон байдал һайжаруулха замаар шиидхэхы алхам хэгдэхэ һэн.

Алжирта болоһон хабаададаггүй гүрэнүүдэй конференциин, империализмһаа политическэ ба экономическа талаараа дулдыданги байлгада эсэргүү, национальна ба социальна сүлөөрэлгын түлөө арадуудай тэмсэлэй аша туһада абтаһан документнүүдэй ехэ удха шанар тэмдэглэгдээ.

Национальна талаараа бэеэ даанхай байдалай, экономическа болон социальна дэбжэлтын замаар хүгжэхэ эрхын түлөө Чилиин арадай тэмсэлтэй һаналаа бүрин нэгэдэнги байһан тухайгаа Л. И. Брежнев, Т. Живков мэдүүлээ. Тэдэнэр Чилиин хархис хүсэнүүдэй һүйдхэлтэ ябуулгые эрид шууд буруушаагаа. Эдэ ябуулганууд арадай нэгэдэлэй хуулита правительствые унагаагаа, Чилиин арадай хэрэгэй түлөө эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэгшэ, президент Сальвадор Альендиие алаа, ниитэ террорто, шуһа адхалгада асараа. Чилиин эрхэ сүлөөдэ дуратай арадай хүсэл зоригые хархис хүсэнүүд нугалхагүй гэжэ батаар этигэжэ байһанаа тэдэнэр мэдүүлээ.

Эб найрамдалай хэрэгтэ орёо, аюултай болоод байһан Дүтын Зүүн зүгтэхи байдал тушаа хэлсэхэ зуураа, Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин мэдээжэ шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр, эндэхи байдалые политическэ талаар түргөөр гуримшуулха, энэ районой бүхы оронууд болон арадуудай, тэрэ тоодо, Палестинын араб арадай хуулита эрхэ ба аша туһыень хангаха шухала гэжэ хоёр тала хэлсэбэ.

Индохитадтахи байдал тухай хоёр тала һаналаа андалдаа, Тэдэнэр ДРВ-гэй үнэн сэхэ хараа бодолые хэлбэришэгүйгөөр дэмжэжэ байһанаа мэдүүлээ. Парижай хэлсээе сайгон гуримай эбдэжэ байһаниие буруушаагаа, энэ хэлсээе бүхы хабаадагшадайнь хэлбэришэгүйгөөр сахижа байхыень дурадхаа. Баатар вьетнам арадай илалтын түүхэтэ удха шанарые онсолон тэмдэглээд, тэдэнэр социализм байгуулгадань аха дүү Вьетнамай Демократическа Республикада ехэ туһа хүргэжэ байха тухайгаа тэдэнэр дахинаа мэдүүлээ. Индохитадай бүхы хахад олтирог дээрэ бата бэхи эб найрамдал тогтоолго гансашье Азида бэшэ, мүн бүхы дэлхэй дээрэ түгшүүрилтэ байдал һуларуулгада шухала удха шанартай юм.

Азиин түби дээрэхи дайн сэрэгэй хёморооной бүхы гуламтануудые хүсэдөөр, найдамтайгаар усадхалга, бата бэхи эб найрамдал, Азиин бүхы гүрэнүүдэй хоорондо хүршэ ёһоной бата бэхи һайн харилсаа хангалга болбол Азиин бүхы оронуудые хабаадуулан, аюулгүй байдалай хамтын гурим байгуулха тухай таарамжатай хараа бодолые бэелүүлгэһээ сэхэ дулдыдаха гэжэ этигэжэ байһанаа хоёр тала мэдүүлээ.

Бүхы оронуудай — ехэшье, багашье — дэлхэйн политикын шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ эдэбхитэй үүргэ дүүргэхэдэнь уласхоорондын оршон байдалай һайнаар хубилха ушар туһална гэһэн нэгэн адли һанамжатай байһанаа хоёр тала тодорхойлоо.

Социализм ба коммунизм байгуулгада, уласхоорондын томо асуудалнуудые шиидхэлгэдэ ахa дүү оронуудай туйлаһан амжалта болбол тэдэнэй няҕта нэгэдэлэй, бүхы талын хани харилсаанай үрэ дүн мүн гэжэ хөөрэлдөөнэй үедэ тэмдэглэгдээ. Социалис хани харилсаанай оронуудай эдэбхитэй, хоорондоо холбоо барисаатай политика — энэ хадаа дэлхэйн удха шанартай эрхэ нүхэсэл мүн. СССР ба НРБ ахa дүү социалис гүрэнүүдэй жагсаалые бүхы хэмжээгээр бэхижүүлхэ шухала байһан ушарые саг үргэлжэ үндэһэ болгон, ажал ябуулгаяа бэелүүлхэ юм.

КПСС ба БКП дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэлые бэхижүүлгэдэ саашадаашье бүхы хэмжээгээр туһалжа байха, баруунайшье, мүн «зүүнэйшье» ревизионизмда, оппортунизмда эсэргүүгээр шууд сэхэ тэмсэхэ юм. Социализмын дэлхэйн байгуулалтын, уласхоорондын хүдэлмэришэн ангиин, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй, мүнөө үе сагай бүхы революционно, империализмда эсэргүү бүхы түрүү хүсэнүүдэй ажал ябуулгын нэгэдэлые саашадань бэхижүүлхэ ушар нэн түрүүнэй хүсэл оролдолго мүн гэжэ хоёр парти тоолоно.

Л. И. Брежнев айлшалжа байхадаа, Болгариин түб хотын ажалшадтай уулзаа, совет-болгар хани барисаанай митингдэ хабаадалсажа, үгэ хэлээ, НРБ-гэй Разградска округ ошоо. Болгариин Арадай Республикада КПСС-эй Генеральна секретариин ошолго, ажалшадай уулзалга совет-болгар эбдэршэгүй хани барисаанай, хоёр оронуудай арадуудай ахa дүүгэй жагсаалай хүсэ ехэтэй шэнэ гэршэ болоо.

НРБ-гэй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Г. Живков КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневтэ Болгариин Арадай Республикын Геройн Алтан одо, Г. Димитровой орден барюулаа, Болгариин бүхы арадай үмэнэһөө „социалис Болгар гүрэнэй дээдэ тэмдэгтэйнь дашарамдуулан тэрэниие халуунаар, үнэн зүрхэнһөө амаршалаа.

Энэ хүндэтэ шагналайнь түлөө, Советскэ Союзай Коммунис партиин политикые үндэрөөр сэгнэһэнэйнь түлөө БКП-гэй Центральна Комитедтэ, НРБ-гэй Гүрэнэй Соведтэ Л. И. Брежнев гүнзэгы баяр хүргөө, эдэ үдэрнүүдтэ тэрэнэй нэрэ дээрэ ерэһэн хани ёһоной олон тоото амаршалгын түлөө Болгариин бүхы ажалшадта үнэн зүрхэнэй баяр хүргөө.

СОВЕТСКЭ ПРАВИТЕЛЬСТВЫН МЭДҮҮЛГЭ

...лидэ һүүлэй үдэрнүүдтүгшүүрил ехэтэй оршон ...ал тогтоо. Тэндэхи сэ... хунта президент Сальвадор Альенде толгойлоһон хуулита правительствые ...ажа, засаг түрэ гартаа ...

...огэй буһалгаашад хү... ...этэ гаргажа, национально-прогрессые тараагаа, президент Альендиие алаа. Чили... эрхэтэдэй демократи... юрын эрхэнүүдэй конституцияар баталагдаһан эрхэ ...алые хаһаа. Арадай ...лэй правительствын ...эрилхы ажал ябуулагшад арестовалагдана, шорон... хаагдана, алуулаг... Сэрэгэй хунта орон ...шуһата террор үүсгэ... Энэнь ороной түрүү хүсэнүүдтэ, Чилиин бүхы арадта эсэргүү тэмсэл болоно. Чилиин патриодуудта эсэргүү террор баруунай хүсэнүүдэй пропагандын бүхы зэбсэгээр үүдхэгдэһэн шашалдаантай холбогдожо, коммунизмда эсэргүүгээр шэглүүлэгдэнэ.

Чилидэ сэрэгэй хунтын засаг абаһанай һүүлээр, Чилиин шэнэ засагаархидай дэмжэлгээр Чилидэ хүдэлжэ байдаг совет эмхи зургаанууд, эрхэтэд тушаа тэсэшэгүй шанга байдал байгуулагдаа. Эдэ эмхи зургаанууд, эрхэтэд гүрэнүүд хоорондын гү, али зургаанууд хоорондын договор болон хэлсээнүүдэй үндэһөөр эндэ ерэһэн юм. Орон дотор Советскэ Союзда эсэргүү һүйдхэлтэ ябуулганууд һүжэрөөгдэнэ. Совет орондо эсэргүү хардалга хэгдэнэ, Чилидэ байдаг совет эмхи зургаанууд болон эрхэтэд тушаа хуули буса ябадал, хүсэрхэлгэ гаргаха ушар үзэгдэнэ.

Гэбэл, энэ оной сентябриин 11-дэ «Эклиптика» гэжэ совет судныи экипажай гэшүүд арестовалагдаһан, зэрлиг муухай хашалтада, хүсэрхэлгэдэ дайрагдаһан байна. СССР-эй посольствын зүгһөө эрид шууд эрилтын табигдабашье, долоон хоногой турша совет экипажай гэшүүдые «Станюкович» гэжэ совет траулер дээрэ гаргаха ябадалда ямаршье баримтагүй һаад сэрэгэй хунта хэһэн байна. Энэ ушар совет морягуудай ами наһанда, элүүр энхэдэ ехэ аюул тохёолдуулаа.

Чилидэ байһан совет бүлэг артистнууд тушаа хуули буса ябадал, зоргоороо аашалха ушар гаргагдаа. «Новости» гэжэ хэблэлэй совет агентствын бюрогой гэртэ добтолго, нэгжэлгэ хэгдээ. Тиигэжэ энэ эмхи зургаанда материальна ехэ хохидол үзүүлэгдээ, Чилидэхи ТАСС-ай түлөөлэгшэ тушаа мүн лэ иимэ ябуулганууд хэгдээ. Чилиин арадта бэлэг болгон Совет правительствын үгэһэн гэр байра барилгын комбинадай барилгада хүдэлжэ байһан совет хүдэлмэришэд арестовалагдаа. Мүн совет эрхэтэдэй квартирануудта хуули буса нэгжэлгэ хэтдээ, тиихэдээ бүдүүлигээр хандалгын, мүн бусад хуули буса ябуулганууд тэдээн тушаа хэгдэбэ.

Чилиин арадта хани ёһоной туһаламжа хүргэхын тула арадай нэгэдэлэй правительствын гуйлтаар Чили эльгээгдэһэн совет эмхи зургаанууд болон эрхэтэд тушаа гаргаһан Чилиин сэрэгэйхидэй һүйдхэлтэ ябуулганууд, хуули бусаар зоргоороо болохо аашанууд, харшалха, баһаха ушарнууд уласхоорондын эрхын бүгэдэнээр мэдэрэгдэдэг гуримые бүдүүлигээр эбдэһэн ушар болоно, СССР-һээ Чилидэ байдаг посольствын үүргээ дүүргэхэ шухала эрхэ нүхэсэлһөөнь хаһана, совет эрхэтэдэй ами наһанда аюул тохёолдуулна, СССР Чили хоёрой хоорондохи гуримтай харилсаануудай эшэ үндэһые эбдэнэ.

Иимэ эрхэ байдалда СССР-эй посольство Чилидэ саашадаа байжа шадахагүй гэжэ Советскэ правительство тоолоод. Чилитэй байгуулһан дипломатическа харилсаагаа таһалжа, СССР-эй элшэн сайдые, советскэ посольствын хүдэлмэрилэгшэдые дуудажа асарха тухайгаа мэдүүлнэ.

Совет эрхэтэдэй Чилиһээ бусалгадань ямаршье һаад ушаруулхагүй, тэрэшэлэн аюулгүй байдалыень бүрин хангаха гэһэн эрилтэ Советскэ правительство Чилиин засагаархидта табиба. Тиигээд Москвада байдаг Чилиин посольствын хүдэлмэрилэгшэдтэ мүн лэ тиимэ эрхэ байдал хангагдаха гэжэ мэдүүлнэ.

БҮХЭСОЮЗНА МҮРЫСӨӨН

КПСС-эй обкомдо, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ, облпрофсоведтэ

РЕСПУБЛИКЫН МАЛШАДАЙ БҮХЭСОЮЗНА СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨНЭЙ ДҮНГҮҮД

«1972—1973 онуудай үбэлэй үедэ малай ашаг шэмэ бүри ехээр абадаг, бэлэдхэдэг болохын түлөө малшадай дунда бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ хэмжээнүүд тухай» РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1972 оной декабриин 8-най № 723 тогтоолтой, мүн КПСС-эй Буряадай обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй болон облпрофсоведэй 1972 оной декабриин 13-най № Б—42/8 тогтоолтой зохилдуулан, республикын малшадай дунда дэлгэрһэн бүхэсоюзна социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые хаража үзөөд, КПСС-эй обком, республикын Министрнүүдэй Совет болон облпрофсовет нигэжэ тогтообо:

Социалис мүрысөөндэ илаһанда тоолоод, СССР-эй Хүдөө ажахын министерствын, хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай профсоюзай ЦК-гай Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнаха, хонишод, адуушадай бригадануудай коллективүүдтэ тус тустань 100, гахайн ба шубуунай бригадануудай коллективүүдтэ 200, һүнэй фермэнүүдэй коллективүүдтэ 300 түхэриг шан барюулха гэбэл:

ХЭЖЭНГЫН АЙМАГҺАА

Загаһатын совхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Доржиев С. Г.).

Загаһатын совхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Цыбжитова Р. Д.).

Худанай совхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Базаров К. Ж.).

Октябриин 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Батомункуева Д. Я.).

Чисаанын совхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Кривошеев С. К.).

Хэжэнгын совхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Яковлева Е. Д.).

ХУРАМХААНАЙ АЙМАГҺАА

Дэрээнэй совхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Баханова Е. Д.).

Дэрээнэй совхозой хонидой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Бубеева А. Э.).

Хурамхаанай совхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Гомбоев Б. Б.).

Һахалиин совхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Посельский И. Л.).

ХЯАГТЫН АЙМАГҺАА

Хяагтын совхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Жанцанов Б. Е.).

Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Тазагинов Г. Н.).

Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Очиров Р. Д.).

«Родина» колхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Полонов С. О.).

МУХАР-ШЭБЭРЭЙ АЙМАГҺАА

«Искра» колхозой һүнэй фермын коллективтэ (бригадирынь нүхэр Козлов П. А.).

«Искра» колхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Мальцев Р. И.).

«Искра» колхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Лаптев И. М.).

«Искра» колхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагшаа хонишониинь нүхэр Митрофанов П. С.).

«Одон» совхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Дармаев Е. Д.).

«Одон» совхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Егоров С. И.).

СЭЛЭНГЫН АЙМАГҺАА

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Жапов Б. Ц.).

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Будажапов Д. Г.).

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Батуева Б. Л.).

Химнын совхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Содномова Г. Д.).

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГҺАА

«Маяк» колхозой һүнэй фермын коллективтэ (бригадирынь нүхэр Стрелков Н. В.).

УЛААН-ҮДЭ АЙМАГҺАА

«Маяк» колхозой һүнэй фермын коллективтэ (бригадирынь нүхэд Родионова П. С.).

Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахын хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишонинь нүхэр Буданимаева Ц. Б.).

«Маяк» колхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Пыкин Н. В.).

ХОРИИН АЙМАГҺАА

Анаагай совхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Жамсаранова З. Ш.).

Үдын совхозой хонишодой бригадын коллективтэ (ахалагша хонишониинь нүхэр Чимитдоржиева Х. М.).

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха).

ХИЛЫН СААНАҺАА

радио • телефон • телеграф

ГАВАНА

...нинарай ...һаламжа

ТАСС

...хословакиин Социалис ...спубликын Юлиус Фучи... нэрэмжэтэ залуушуулай ...гада Кубада ерэбэ. Чехословакиин социалис залуушуулай эмхиин гэшүүд — 40 ...уу мэргэжэлтэн ба Компартиин гэшүүндэ кандида... теплоэлектростанци ...лһон шэнэдхэхэдэнь, Кубын хани нүхэдтөө туһалха ...рилготой.

НЬЮ-ЙОРК

Уласхоорондын худалдаа наймаанай Москвадахи түб

ТАСС

Уласхоорондын худалдаа наймаанай ба харин оронуудтай научно-техническэ харилсаа холбоо тогтооход түб Москвада бии болгохо тухай СССР-эй Худалдаа наймаанай - промышленна палатын, «Оксидентл петролеум корпорейшн» гэжэ американ компаниин хоорондохи хэлсээндэ гар табигдаба. СССР-эй Худалдаа наймаанай - промышленна палатын президиумэй түрүүлэгшэ Б. А. Борисов, американ мэдээжэ промышленник, «Оксидентл петролеум корпорейшн» гэжэ компаниин президент, директорнүүдэй соведэй түрүүлэгшэ д-р Арманд Хаммер хэлсээндэ гар табяа.

«Шахардуу байдалай һуларжа байха үедэ зүүн ба баруун оронуудай хоорондохи худалдаа наймаанай харилсаанай үргэдэжэ байһыень энэ ушар элирхэйлнэ» гэжэ д-р А. Хаммер, пресс-конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ, мэдүүлбэ.

«Совет-американ харилсаае нилээд үргэдхэхэ тухай хоёр ороной хүтэлбэрилэгшэдэй хэһэн хөөрэлдөөнүүдэй үрэ дүнгүүдые энэ хэлсээндэ гар табилга элирхэйлнэ», — гэжэ тэрэ хэлэбэ.

«Худалдаа наймаанай түб Москвада бии болголго СССР-эй ба США-гай хоорондын худалдаа наймаае, научно-техническэ харилсаае хүгжөөлгэдэ нүлөөлэн, хоёр ороной арадуудта туһа хүргэхэ байха», — гэжэ Б. А. Борисов тэмдэглээ.

Совет, американ архитекторнүүдэй хамтын хүсөөр Уласхоорондын худалдаа наймаанай Москвадахи түбэй барилга хэгдэхэ байна.

ХАНОЙ

„Ногоон ханидаа" туһална

ТАСС

...ньхоа провинциин га... дайдын хахадһаа эхэнь ...ногоон ой модоор бүр...дэнхэй юм. Барилгада, ...һанай үйлэдбэридэ үр... хэрэглэгдэдэг хулһан ...провинциин хада уула...дай ташалангуудай ехэн... хубиие эзэлдэг байна. ...һата тужануудай тал... үргэдхэхын, тэдэниие ...аалхын тула Вьетнамай ...мократическа Республи... модошод ехэ ролдол... гаргана.

...ньхоа провинцидахи 30 ...га гаран гектар талмайе ...лдэг хулһата ойн һайн ...ва байлгые хамгаалха зорилготой ехэ хүдэлмэри һаяхан амжалтатайгаар дүүргэгдээ. Дүтэ дүтэ байдаг 18 бүлгэмэй таряашад энэ хүдэлмэри бүтээһэн байна.

Гэхэ зуура, буртаг шэрэнгитэ газарые элдүүрилхэ ехэ хүдэлмэри эндэ хэгдэнэ. Барилгын материал болгогдон хэрэглэгдэхээр бүдүүн эшэтэй хулһад эндэ таригдана. 6 мянга гаран гектарта хулһанай сагдуул һуулгагдаһан байгаа. Ойрын 5—6 жэлэй турша соо бүдүүн эшэтэй хулһадай талмайе 82 мянган гектарта хүргэхөөр хараалагдана.

КАБУЛ

АФГАНИСТАНАЙ ПРАВИТЕЛЬСТВЫН МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

Афганистанда республиканска байгууламжые унагаха зорилготой нюуса үгэнэй элирүүлэгдэһэн тухай ...дэ соносхогдоо.

«Ямар нэгэн тодорхой саг ... —гэжэ Бахтар агентствын сентябриин 21-дэ дамжуул...ан Афганистан Республикын правительствын мэдээсэл соо хэлэгдэнэ, — революционно-патриот ёһоной хүсөөе усадхаха түсэбүүдые ...ашалжа байһан, гүрэн...гөө аюулгүй байдалда ...ул тохёолдуулһан хархис ...эг орон дотор хорото ...лтаяа хэжэ байгаа»

«Республикын тала бариг үнэн сэхэ хүнүүд эдэ бүлэг хүнүүдэй ажал ябуулгын ...оһоо саг үргэлжэ адаг... хаража байгаа юм. Мүнөө энэ бүлэг хүнүүд бүхы документнүүдтэеэ, өөһэдыень балшыса барижа үгэһэн материалнуудтаяа хамта бариг-даад байна» гэжэ мэдүүлгэ соо заагдана.

Урдань премьер-министр байһан М. Х. Мейвандваль, Нангархарска провинциин губернатор Хан Мухаммед, ВВС-ые командалагша генерал Абдул Резак болон бусад хүнүүд арестовалагдагшадай тоодо ороно гэжэ Бахтар агентство тэмдэглэнэ.

Афганистанда байдал хэм соогоо. Республикада үнэн сэхэ армиин подразделенинүүд гэжэ мэдээсэл соо хэлэгдэнэ, ниислэлдэхи ба ороной бусад городуудтахи байдалые хинамжадаа абанхай.

ДЭЛХЭЙН ГАЗЕТЭНҮҮД ЮУН ТУХАЙ БЭШЭНЭБ?

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр НРБ-дэ ерээд байһан тухай Болгариин хэблэл үргэнөөр бэшэнэ.

Софида болоһон митинг дээрэ Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгые дэлхэйн газетэнүүд тунхаглажа үргэлжэлһөөр. Уласхоорондын байдал улам һайжаруулха арга бии гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь хэлээ гээд **Франциин «Юманите» онсо анхарал хандуулна**. Социальна байгуулалтаһаа дулдыдангүй, бүхы оронуудтай харилсаа холбоо тогтоохоор Советскэ Союз бэлэн гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин хэлэһэн үгэ дотор тэмдэглэгдэнэ гээд **Парижай «Насьон» бэшэнэ**. «Уласхоорондын байдалые Москвагай үндэһөөрнь һайжаруулха хүсэлэнтэй байһые Л. И. Брежнев лаблаа» гэжэ **«Нью Йорк таймс» тэмдэглэнэ.**

ГДР ба ФРГ-е ООН-ой гэшүүндэ абаһан тухай мэдээсэлые олон газетэнүүд һайшаана.

Чилидэ болоһон сэрэгэй урбалтатай холбоотой хэрэгүүд дэлхэйн хүн зоной һанаа сэдьхэлые хүдэлгэжэ байһаар. Чилиин патриодуудта эсэргүү харата муухай хардалга, мүрдэлгэнүүд хэгдэнэ гэжэ **«Нью-Йорк таймс» газетын корреспондент Сантьягоһаа мэдээсэнэ.** 15 мянган хүн Чилиин ниислэл хотын национальна стадион дээрэ хаагданхай байна.

Премьер-министр К. Танакын албанай хэрэгээр Советскэ Союзда ошохоёо байһантай дашарамдуулан, Японой хэблэл олон материал тунхаглана. Байгаалиин баялигуудые ашаглаха, Сибирьтэхи промышленностиие хүгжөөхэ талаар совет-япов экономическа харилсаа холбоон али алинда ашатай туһатай байха гэжэ **«Майнити»** газетэ бэшэнэ.

(ТАСС).

ПАРИЖ

ФКП-гэй политбюрогой мэдүүлгэ

ТАСС

Сентябриин 23 ба 30-да Францида болохо кантональна һунгалтануудтай дашарамдуулан, Франциин Компартиин Политбюро мэдүүлгэ толилбо. Департаментын органуудта генеральна советнигүүд - коммунистнуудай ажал ябуулгын аша үрэ ехэтэй байһаниинь мэдүүлгэ соо заагдана. Тиин социальна хүгжэлтын, национальна бэеэ дааһан байдалай, эб найрамдалай түлөө тэмсэлээ бүри эдэбхижүүлхэ арга боломжо һунгагшадта олгогдоно гэжэ мэдүүлгэ соо тэмдэглэгдэнэ. Манай ороной эрхэтэд Франциин Компартиин кандидадуудай түлөө дуугаа үгэхэдөө, арадай нэгэдэлые бэхижүүлгэдэ туһалха, нигэжэ энээгээрээ дары бэелүүлэгдэжэ эхилхэ ёһотой зүүн хүсэнүүдэй хамтын программые Франциин политика болгожо абаһан тухайгаа эли тодоор харуулха бшуу.

МЕХИКО

ЧИЛИДЭ ХАШАЛТА, ХАРШАЛАЛТА ҮРГЭЛЖЭЛҺӨӨР

ТАСС

Сальвадор Альендиин хэрзэгы муухайгаар алуулһые нюдөөрөө хараһан хүнүүдэй — Чилиин президентые сахин хамгаалдаг харуулай амиды үлэһэн гэшүүдэй хөөрөөе Мексикын ниислэлдэ неделидээ нэгэ гарадаг «Сьемпре» хэблэл тунхаглаба.

Буһалгаашадай «Ла Манеда» ордонгые эзэмдэн абаха үедэ, гэжэ журнал мэдээсэнэ, президент шархатуулагдаһан байгаа. Тэрэ ордонойнгоо нэгэ комнатын пол дээрэ хэбтээ. Энэ комнатодо сүмэрэн ороһон бүлэг солдадууд тэрээниие хажууһаань автомадаар буудажа алаа. Энээнэй һүүлдэ, президенттэй хамта байһан, баһал шархатуулагдаһан хүнүүдые буугайнгаа хүрзөөр сохижо алаһан байна. Солдадууд комнато сооһоо гарахадаа, үхэһэн хүнүүд руу хэдэн дахин автомадаараа буудаа.

Президентын өөрынь харуулай плендэ абтаһан 20 хүниие буһалгаашад хана зубшуулан байлгаад, автомадуудаараа буудажа алаа.

ВАШИНГТОН

Сенадай эсэслэн баталалгада табигдаба

ТАСС

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр США ошоод байха үедэнь 1973 оной июлиин 20-до гар табигдажа, налог ашаха асуудалнуудаар СССР-эй, США-гай хоорондо баталагдаһан конвенциие эсэслэн баталхын тула президент Р. Никсон тэрэниие сенадта эльгээбэ.

«Налог татабариие бүхы талаарнь бага болгоһоной үндэһөөр, хоёр ороной хоорондын экономическа, соёлой харилсаа холбоо хүгжөөлгэ — энэ конвенциин гол зорилго болоно» гээд президентын бэшэг дотор тэмдэглэгдэнэ. Тус конвенци американ-совет худалдаа наймаа, харилсаа холбоо хүгжөөлгэдэ нүлөөлхэ байха гээд бэшэг соонь хэлэгдэнэ.

БУЭНОС-АЙРЕС

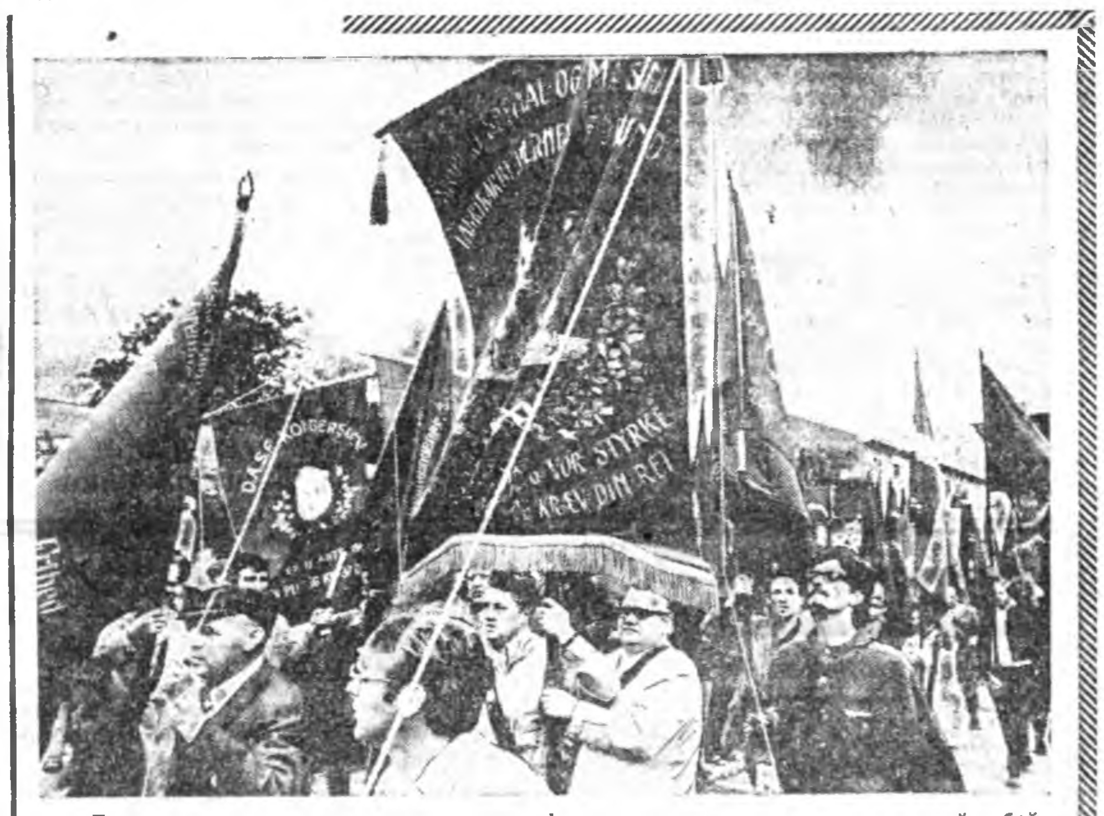
Уругвайда мүрдэлгэ, хардалганууд хэгдэнэ

ТАСС

Уругвайн президент Хуан Мария Бордаберрин тусхай декредэй ёһоор ороной Коммунис партиин орган — «Популар» газетын хэблэгдэн гаралга 20 хоногоор хоригдоо. Энэнь һүүлэй 2,5 һарын турша соохи гурбадахи хорилто болоно.

Газетэнүүд, радиостанци юундэ хаагдааб гэхэдэ, тэдэнь Чилидэхи байдал тухай мэдээсэлнүүдые дамжуулһан, статьянуудые тунхаглаһан, Чилиин сэрэгэйхидэй хархис урбалтые эрид буруушааһан байгаа гэжэ Уругвайн олониитэ һанамжална.

Уругвайда гүрэнэй урбалтын болоһонһоо хойшо түрүү үзэлтэй хүнүүдые хардалга, мүрдэлгэ үргэлжэлһөөр. Партиин, профсоюзуудай хэдэн зуугаад хүтэлбэрилэгшэд түрмэдэ хаагдаа.

Даниин ажалшан арад зон салин хүлһэ дээшэлүүлхын, хүдэлмэришэдэй байдал һайжаруулхын, профсоюзуудай бүрин эрхэтэй байхын түлөө тэмсэлээ үргэлжэлүүлһээр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хадсуин хотодо болоһон хүдэлмэрилэгшэдэй демонстраци.

ТАСС-ай фотохроника.

САЯАНҺАА ВИТИМ ХҮРЭТЭР

ШЭНЭ АРГА ХЭРЭГЛЭНЭ

С. А. Шевелевой даадаг бригада «Бурятцелинстрой» трест дотороо түрүү һууринуудай нэгые эзэлдэг. 590-дэхи ПМК-гай энэ бригада Кабанскын аймагай хүдөө тосхонуудта яһала олон барилга хээ.

Мүнөө нүхэр Шевелевой бригада Каменск тосхондо хоёр дабхар гэр барижа байнхай. ГПТУ-гай һурагшадай байрлаха хамтын энэ байра 140 таһалгануудһаа гадна, актова ба спортивна залтай, теннис наадаха талмайтай, бэеэ угааха дүүштэй байха юм.

Бригада жэлэй эхинһээ хойшо даабаряа һайнаар дүүргэнэ. Тэдэнэр Москвагай мэдээжэ болоһон Николай Злобиной бригадын түрүү онол арга хэрэглэжэ эхилээ. Түлөөһэнэй аккордно-шагналгын гурим хэрэглэхэдэнь, ехэ аша туһатай байба. Түрүү онол арга шудалхын дүй дүршэлые халан абахын тула А. С. Шевелев Москва ошожо ерээ һэн.

Хирпиисээр хана бодхоохо, модошо дархашуулай хэхэ ажалда аккордно наряд бригадада үгтэдэг болоо. Энэ ажалые ямар болзорто дүүргэхэ, гэрэй досоо талын ажал хэгшэдтэ гэрые хэзээ тушааха байһаниинь наряд соо тодорхойлогдоно. 590-дэхи ПМК-гай хүтэлбэрилэгшэдтэй бригадын баталһан договор дотор барилгын шанар тухай ехэ анхарал хандуулагданхай. Бригада энэ договорой ёһоор, барилгые хараалагдаһан болзор сооһь һайн шанартайгаар дүүргэхэ ёһотой. Тиигээ һаа, шагналда хүртэхэ эрхэтэй. Хэрбээ бригадын барилгаяа болзорһоонь урид дүүргээ хадань, нэмэлтэ мүнгэн шан үгтэхэ юм.

Барилгын материалнуудые алмаһанайнь түлөө мүн лэ шан үгтэхэ байна. Энэ шан алмагдаһан материал, хирпиисэ, бетон холисо болон бригадын алмаһан бусад зүйлнүүдэй үнэ сэнгэй 40 процент болохо юм. Бригадын договороор хараалһан бүхы уялгануудаа дүүргээд байбалынь, горитой нэмэлтэ түлөөһэн үгтэнэ.

Аккордно-шагналгын гурим ажалай бүтээсэ, барилгын шанарай түлөө хүдэлмэришэдэй харюусалга дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ нүлөөтэй байба.

Барилгашад бүтээсэеэ дээшэлүүлхын тула звено болон хубааржа, ажалаа дүүргэнэ. Звено бүхэндэ дүй дүршэлтэй шулуушан бии. Звеногой гэшүүд уялгаяа хубаан ажаллана.

Ажалаа иигэжэ эмхидхэхэдэ, бүхы барилгашадта аша туһатай. Залуу хүдэлмэришэд дүй дүршэлтэй ахамад нүхэдэйнгөө хажууда тэдэнэй хүтэлбэри, хиналта доро ажаллахадаа, дүй дүршэлыень, ажалайнгаа оньһо ойлгожо абадаг.

Түрүү бригадын гэшүүд бултадаа даабаряа дүүргэдэг болонхой. Дүршэлтэй барилгашад Петр Николаевич Залуцкий, Александр Иванович Нефедьев өөһэдөө даабаряа һайн шанартайгаар, үлүүлэн дүүргэхын хажуугаар залуушуулые дүй дүршэлдөө һургана. Тэдэнэй хажууда ажалладаг залуу хүдэлмэришэд Наталья Горняк, Любовь Манькова, Олег Сморыгин халаанай даабарине үлүүлэн дүүргэдэг болоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бригадын бодхожо байһан барилгануудай нэгэн дээрэ. Дүй дүршэлтэй барилгашан Олег Сморыгин.

А. ШУЛУНОВ.
АВТОРАЙ фото

Шэнэ кино

СЭДЬХЭЛЭЙ ХҮБШЭРГЭЙ ХҮДЭЛГЭМӨӨР

«Илалта туйлаһанһаамнай хойшо хори гаран жэл үнгэрбэ. Эсэгэгүйгөөр үдэһэн хүбүүхэд үндыжэ, мүнөө өөһэдөө эсэгэнэр болонхой. Фашизмтай манай арадай хайшан гэжэ тэмсэһэн тухай тэдэнэр мэдэхэ ёһотой. Мүнөө үедэ манай дунда үгышье байһан, мүн ажабайдалаа һаяханшье эхилжэ ябаһан хүнүүдтэ хөөрэхэ уялгатайбди! — гэһэн үгэнүүдээр «Золтой сурхайн командир» гэһэн шэнэ фильм эхилнэ. Тэрэ мүнөө «Дружба» гэжэ үргэнформатна кинотеатрта гаража захалаа.

Эсэргэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ үнэн болоһон ушар фильм соо харуулагдана. Тобшолон хэлэбэл, «Щ-721» гэжэ уһан доогуур ябадаг онгосын экипажай эрэлхэг хүбүүд, тэдэнэй командир, 3-дахи рангын капитан Алексей Строговой баатаршалга тухай фильмые сэдьхэлээ хүдэлгэн харанабди.

...1942 он. Бүхы фронт дээрэ шанга тулалдаанууд болоно. Гитлерэй сэрэгүүд Сталинград тээшэ зүдхэнхэй. Совет ороной хойто хизаар эзүүлдэ оронхой: оэрниемнай союзнигуудтай холбоһон уһан замые алдабал, юун болохо байгааб!

Имагтал тэрэ үедэ «Щ-721» гэжэ уһан доогуур ябадаг онгосо энд тэндэ хүлеэгдээгүйгөөр бии болоод, дайсанай транспортын байһан газар тээшэ торпеданууды мэргэнээр ябуулжархина. Амар заяа үзүүлхэеэ болиһон Строговой онгосые барихын тула барон фон Хинтцын хүтэлбэриһэн эсминецүүдэй бүхэли нэгэдэл табигданхай. Манай тэрээхэн онгосые үгы хэхын тула хэдэн зуугаад бомбо болон губшуур хаягдана. Бэедээ ехээр найдажархиһан барон фон Хинтц «Щ-721» гэжэ онгосые шэнгээһэн тухайдаа Берлин руу мэдээсээд үзэнэ. Тээд...

Хэдэн үдэр үнгэрһэн хойно үнөөхил онгосо бии болоод лэ, дайсадые дахин дахин мэгдэхээнэ.

«Агнуури» баһал үргэлжэлнэ... Тээд дайсад «Сурхайе» барижа шадаагүй.

Үни хада дайн болоо һэн.
Үнихэн даа тэрэ үнгэрөөл
Амиды үлэһэн бүхы хүнэй
Алаг зүрхэн соо үлэнхэй.
Түймэрэй дүлэн соогуур ябан,
Тэмсэһэнээ бидэ һананабди.

Совет оронниемнай абарһан
Сэрэгшэд, сэрэгшэд, сэрэгшэд...

Иимэ дуунай хүгжэм доро уһан доогуур ябадаг онгосонуудай эскадра 1971 ондо урдуурнай үнгэрнэ. Буурал толгойтой капитан флагман дээрэ зогсоно. Строговые люк руугаа орыш даа гэжэ нёлбоһотой нюдөөр гуйһан матрос энэ бшуу. «Советскэ Союзай Герой Алексей Строговой ами наһаяа алдаһан газарта дүтэлжэ ябанабди!» — гэжэ соносхогдоно.

— Тугуудаа доошонь тонгойлгогты! — гэнэ капитан. Удаань «Золтой Сурхайн» эрэлхэг зоригтой капитанда зорюулагдаһан салют далай дээрэ зэдэлшэнэ.

Тус фильмые сэдьхэлэй хүдэлгэнгүй харахын аргагүй. Нимэрхүүл хүнүүдэй баатаршалгын ашаар лэ илалта туйлагдаа ха юм.

«Золтой сурхайн командир» гэжэ фильмдэ мэдээжэ олон артист наадана. Эгээн түрүүн найруулан табигша Борис Волчек тухай һануулая. Тэрэ хадаа «Ленин Октябрьда», «Ленин 1918 ондо», «217-дохи номерой хүн», «Дантын үйлсэдэ болоһон алуур», гэжэ фильмүүдэй оператор. Тиихэдэ «ЧК-гай сотрудник», «Хүниие алаа гэжэ гэмнэгдэнэ» гэһэн фильмүүдые найруулан табяа. Борис Волчек СССР-эй Гүрэнэй шанда таба дахин хүртэһэн. ВГИК-тэ операторнуудые бэлдэдэг мастерскойе 30 гаран жэл соо хүтэлбэрилнэ, РСФСР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша, профессор юм.

Алексей Строговой рольдо Москвадахи «Современник» гэжэ театрай актёр Петр Бельяминов наадана. Энэ хүн актёрой үргэн замда гараһаар хорёод жэл болоо, оронойнгоо театрнуудта хамта зуу гаран роль гүйсэдхөө.

Матрос-торпедист Анатолий Голигые залуу актёр Владимир Иванов наадана. Тэрэ мүнөө театральна училищи дүүргэхэеэ байна. Владимир Иванов эгээл түрүүшынхеэ кинодо наадаба.

Евгений Вахтанговай нэрэмжэтэ академическэ театрай артистка Елена Добронравовае кино харагшад һайн мэдэхэ ааб даа. Энэ кинодо Е. Добронравова инженер Светлана Веденинагай роль гүйсэдхэнэ. Веденинагай образ хадаа тэрэнэй түрүүн наадаһан ... тал адли һонирхо...

Мүнөө үедэ ... алдартай болоһон Донатас Баниони... дэн үгэ хэлэлтэй, ... залуу хүн бэшэ, ... наһатай болохонь, ... һоо эхилжэ, хэдэн ... тагдашагүй образу... нэ дээрэ харуула... Театрай артист гэ... даашье, бусад ... ташье тэрэ һайн ... ааб даа. Тингэбэл... кинематографи ... ёһотойгоор суурху... шэ. Хараадшье ... «Дулии балай үе», ... вый сезон», «... хан», «Гойя», «Со... лон манда һайха... бусад фильмүүд... амжалтатайгаар на... рин мүнөөшье «Зо... хайн командир» ... до комиссар Викт... нисэй ролине һа... сэдхэбэ гэжэ ... хэтэй хамта хүн ... дөө харахадаа ма... Харин миниии ... тус фильм хара... хэлэй хүбшэргэй ... зэргэтэй.

Н. ХОЛХ...
республиканска ... кадай хүдэлмэри...

Эрхимүүд — „Артек" мордобо

Сэлэнгын аймагай Сэлэн-Дүүмын дунда һургуулиин һурагшад ниитын хүдэлмэридэ эдэбхи үүсхэлтэйгээр хабаадалсажа, түрэлхидтөө, багшанартаа магтуулжа ябадаг болоһоор үнинэй юм. Тэдэнэр сүлөөтэй сагтаа пионерэй, комсомолой хүдэлмэридэ хабаадалсажа, «Хододоо бэлэн!» гэһэн маршын «Тимуровецүүд» гэһэн шэглэлэй бүхэсоюзна мүрысөөнүүдтэ һургуулинуудай дундаһаа түрүү һуури эзэлдэг болоо һэн.

Һурагшадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ эрхим амжалта туйлаһан Светлана Шербакова, Лида Дарижапова, Мунко Раднаев, Лариса Шагдарова, Борис Балеев гэгшэд Хара далайн эрьедэхи «Артегтэ» амарха путёвкоор шагнагдаба. Эдэнэр октябриин 20 болотор тэндэ амархаар, холын аян замда үсэглэлдэр мордобо.

Н НАМСАРАЕВ.

ПЕТРОПАВЛОВКА. (**Телефоноор абтаба**). Аймагай барилдаашад Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоздо сугларжа, ВЛКСМ-эй райкомой дамжуулгын кубогта хүртэхын түлөө дүрэ булялдалгаар мүрысэбэ.

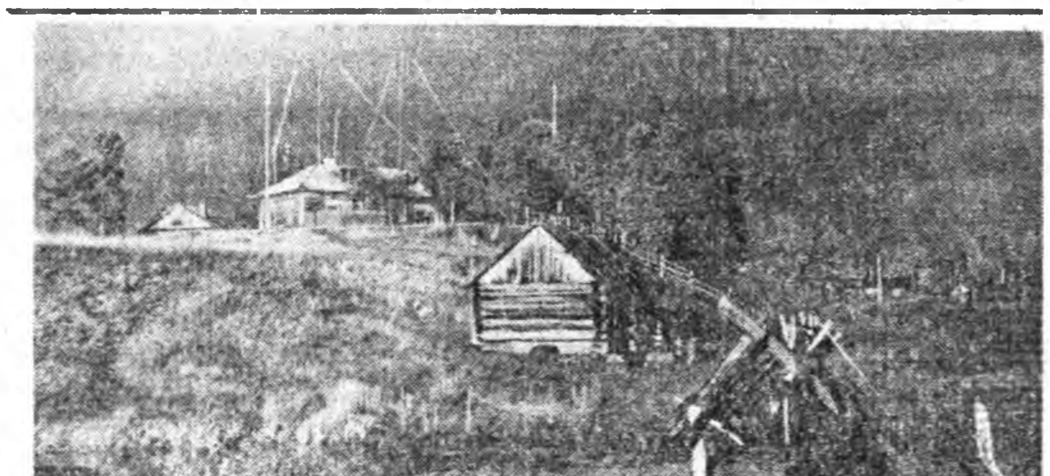
Хүндэн шэгнүүртэн сооһоо республикын хэдэн удаа чемпион болоһон В. Абашеев үетэн нүхэдэйнгөө дундаһаа шалгаржа, аймагай чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн М. Банзанов,

Дүрэ булялдаан

Үшөөтэйн дунда һургуулиин 9-дэхи классай һурагша Юрий Гомбоев, Б. Дымшеев, А. Саликов гэгшэд һайн шадабари харуулаа.

Командануудай хоорондын дүн гаргахада, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой команда түрүү һуури эзэлжэ. ВЛКСМ-эй райкомой дамжуулгын кубогта хүртэһэн байна.

Д. ДУГАРОВ.
Зэдын аймаг.

Баргажанай заповедни-гэй түб Давша тосхон.

1973 оной лотерейн нэгэдэхиһээ табадахи хүрэтэр тиражай наадан болоһо дүүрэбэ. Кабанскын аймагай олон ажалшад ехэ шүүбэринүүдтэ тудаха золтой байба. Жэшээлхэдэ, Еланай һу-һаалиин фермын малшан И. Е. Залуцкий, Нюкскэ наймаан жэлэй һургуулиин багша Е. В. Тутунару, «Сельхозтехника» нэгэдэлэй бухгалтер Т. И. Каприна, Кабанскын совхозой хүдэлмэришэн С. Ф. Филонов гэгшэд холодильнигуудые, Исток тосхоной магазинай наймаалагша А. Г. Су-

30 МҮНГЭ...

ранова «ВЭФ—201» радиоприемник шүүбэ.

Тиихэдэ 3670 хүн ... хэригһөө 20 түхэриг ... дүн хамта 5210 түх... гэ шүүгэз. 20-һоо ... риг хүрэтэр мүнгэ ... нүүд баһал олон. 100 ... һөө дээшэ шүүбэри... билетүүд дүн хамта ... хэригэй болоо.

Мүнөө нөөсэлгын ... шүүбэриин мүнгэ т... гэлжэлһээр.

А. БУСУРМ...

АРБАН ГУРБАДАХИ ЖЭЛЭЙ...

☆ ХЯАГТА. А. ... никовай хүтэлбэри... ологическа отряд се... эхеэр Наушки шада... тын аймаг) XIII з... ажаһууһан хүнэй х... тажа олоһон бай... яһаниинь зандаа ... энэ хүүр соо хоги... хэгдээгүй байба. ... лотор иимэ ушар ... гүй байһаар.

Р. ТУ...

ХОЁР УДАА ШҮҮБЭ

Футбол

Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй городуудай стадионууд дээрэ «А» классай хоёрдохи бүлэгтэ наададаг футболистнуудай дунда ээлжээтэ — хорин табадахи уулзалганууд уржадар үнгэргэгдэбэ. Энэ үдэр манай «Сэлэнгэ» командада Эрхүүгэй «Аэрофлот» командын футболистнууд айлшалжа ерэһэн байгаа.

Айлшаар ерэһэн хүршэнэрнай үнгэргэгдөөд, ябаһан 24 уулзалгаһаа 15 очкотой болонхой, мүрысөөнэй таблицада һүүлшын һууринуудай нэгые эзэлнэ. Харин «Сэлэнгэ» командын футболистнууд дүн хамта 24 очкотой болонхой, зургаадахи һуури эзэлжэ ябаһан. Манай футболистнууд хабар эдэнэртээ айлшалхадаа, талмайн эздые 0:2 гэһэн тоотойгоор шүүжэ ерээ һааб даа.

Үдэшын 6 час 30 минутаһаа нааданшье эхилжэ, манай добтологшод Юрий Изюмцев, аха дүү Анатолий, Валерий Михновтон, гол добтологшо Алексей Русяев гэгшэд добтолһоор добтолжо ороходоо, айлшадайнтаа хамгаалагшадые яһала тухашаруулха, мэгдэхээхэшье юм. Зүтөөр айлшадай хамгаалагшад — СССР-эй спортын мастер Серов, Бутырин, вратарь Акуленко гэгшэд воротадаа дүтэ ерэһэн «Сэлэнгын» добтологшодто бүмбэгэ сохюулхагүй гэжэ яһала оролдоно, эрмэлзэнэшье. Эндэ «Сэлэнгэ» командын футболистнууд айлшадтаа орходоо шадамар бэрхээр добтолго эмхидхэнэ, хамгаалгашье хэхэдээ солбон хурдан байһаараа онсо шалгарна. Наадаанай эхилһээр 34-дэхи минутын ябажа байхада, ээлжээтэ добтолгодо ороһон манай футболистнууд айлшадайнгаа воротаа руу түрүүшын бүмбэгэ сохижо оруулжархибал даа. Энэ бүмбэгэ Анатолий Михнов сохижо оруулһан байна. Наадаанай түрүүшын хахадай дүүрэтэр айлшадай добтологшод хэдэн удаа Вадим Титовой воротада дүтэлөөшье, «Сэлэнгын» хамгаалагшад Чикачев, Иванников гэгшэдэй хамгаалга дабажа шаданагүй.

Наадаанай түрүүшын, мүн хоёрдохишье хахадта айлшадай, манайшье командын футболистнууд тоо нээхын хойноһоо һайн добтолго эмхидхэнэ. Харин хёрхоор воротагаа хамгаалжа ороһон футболистнууд нүгөөдүүлээ дүтэ наашашье оруулнагүй.

Ээлжээтэ наадала өөрынгөө стадион дээрэ үнгэргэһэн «Сэлэнгэ» командын футболистнууд эрхим һайнаар наадахые оролдоһон, эрмэлзэһэншье байха юм. Энээгээр наадан дүүрэжэ, «Сэлэнгэ» команда хоёр очко өөртөө бэшүүлхэдээ, дүн хамта 26 очкотой болобо. Бусад командануд хэр зэргэ наадажа, мүрысөөнэй таблицада хэдыдэхи һуури эзэлээ хаб гэһэн мэдээсэл газетымнай удаадахи номернуудай нэгэндэ уншахадатнай болохо.

Манай «Сэлэнгэ» командын футболистнууд өөрынгөө стадион дээрэ үшөө гурбан уулзалга үнгэргэхэ юм. Үшөө тиихэдэ хоёр наада Алас-Дурна зүгэй городуудай стадионууд дээрэ үнгэргэхэ байна. Сентябриин 27-до манайда айлшаар Шэтын футболистнууд ерахэ болонхой. Наадан үдэшын 6 час 30 минутаһаа эхилхэ.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

Болоһон ушар

УМБАБАБ ГЭЭД, ДЭЭРЭЭ ОРТОШОО

Нютагайнь хүбүүн Володя Мардаев нэгэ томо гэгшын хүбүүнтэй харанхы болоһон хойно Ж-Д. Л. Намсараевайда орожо ерэбэ. Тиигээд тэрэ танигдаагүйород хүниинь Буламай магазинай наймаалагша Ч-Х. Ш. Шираповада (Намсараевай һамган) архи худалдадаа гээд һалаагүй. «Орой болоо, үдэшэ архи худалдадаггүйб, магазинаа хаанхайб» гэжэ байгаад, арай шамай тэдэниие гэртэһээ гаргаа һэн хаш.

Тиимэ үнишье болонгүй, Ширапова газаашаа гарадаг юм ха. Харин газаань үнөөхи Володя хүбүүн хэндэшьеб сохюулшаһан, шуһа нүжэ болошонхой. пиджагшье, самсашьегүй, мэдээтэй мэдэгүй юумэн һуужа байба. Иимэ юумэнтэй гэнтэ ушарһан гэрэй эзэн эхэнэр хүршындөө гүйн ошожо, энээн тухай дуулгаад бусажа ябатараа, магазинайнгаа ялайжа, галтай байхыень обёоржорхибо.

Тэрэ дары хүршэнэрэйнгөө хүбүүдтэ «магазин уруу мнни түргэн ошыт, юундэ лаампань носожо байха болоо юм, нэгэл юумэн болоол даа, гүйлдыт!» гэжэ амяа абажа ядан байжа хэлээдхибэ. Тиимэ юумэ дуулаһан Доржо Дондоков, Дашацырен Дондоков (аха дүү хоёр), Дамба Ринчиндоржиев гэгшэд магазин тээшэ мэдээ ухаа алдан хараилдашаба.

Үүдэн һула, суурганы һолбо сохижо хаягданхай. Бараагаа хадагалдаг подсобконь харанхы, харин магазин соо тэрэлтэй. Хүбүүдэй һүүхирэлдээд гэнтэ орожо ерэхэдэ, хэрэгтэй юумэнүүдээ абажа байһан, дээрэ ороһон хулгайшан прилавка доогуур шургашаба. Гурбан хүбүүд тэрэниие «бү хүдэлэ, алуулхаш» гэжэ байгаад, тэрэниие шэрэжэ гаргаад, ямар нэгэ бодол түрүүлхэ заб үгэнгүй тойроод байшаба. Тэрэ дары тосхоной хүнүүдшье олооро сугларжа, тээлмэрдэһэн хулгайшан хатуу гарта орошобо.

Сошордомо мэдээсэл абаһан милициин хүдэлмэрилэгшэд Хориһоо уданшьегүй ерэжэ, тэрэ бузарые нэгжэхэдэнь, хүүртигэйнь, үмдэнэйнь хармаанууд хашарһан мүнгөөр дүүрэн, үшөө 19 түхэриг саарһан мүнгэ хармаанлахай байгаа. Магазин соо байһан һайн һайн хубсаһа шэлэжэ абаад, стойко дээрэ суглуулжа байтарнь эдэ хорёод наһа хүрөөдүй ябаһан гурбан хүбүүд дээрэнь гэб гэнтэ орожо, хажуудаа хэбтэһэн түмэр ломдо һарбайха забдыень үгэнгүй барижархиба ха юм.

Энэ хэн гээшэб? Түрмын газарһаа һая табигдаад, Зүүн Хуурайда ажаһуудаг эхэдээ ерэһэн, хаанашье хүдэлдэггүй Виктор Александрович Окатье... һаял хори гаража... манһан томо эрэ... лагшынхиһаа гар... баандаа тэрэ газ... болоһон В. Мардае... моор хэдэ хэдэн ... хёод, пиджак, сам... ень тайлажа абаа... най газаа асаржа... хёо. Тиигээд тэрэ... роо суурганы ... эбдээд, магазин соо ... умбажа байба бш...

Иимэ аюултай, ... наһанда, гүрэнэй ... хүрэһэн хара сэды... гайшаниие бариһа... хүбүүдтээ нютага... гүн зүрхэнэй бая... Хулгайшанай хэрэ... дэжэ байна. Ойр... сүүдэй урда дахи... зогсохо байха.

Д. САН...
Хориин аймгууда... дотоодын хэр... таһагай хүдэлмэр...

ХУЛГАЙШАН БАРИГДАА

Сүүд дээрэһээ

Шэтын областиин заһан заһаруулгын ажалда байһан Умнов Владимир гэгшэ тэрьедэһэн байгаа. Тиин манай республика худар зугадажа ябаһан Умнов Романовка тосхоной (Яруунa) магазин тонобо ха.

Яруунын аймагай милициин хүдэлмэрилэгшэд нэгэндээ нэтэрһэн энэ этэгээдые хэдэн хоногой туршада бэдэрээд оложо ядахадаа, аймагайнгаа ажалшадта мэдээсэжэ, тиимэ хүниие хараа һаа, дуулгахыень гуйһан юм.

Һаяшаг харгы заһабарилгын хүдэлмэришэд И. Р. Волков, А. Ю. Дуланов хоёр эртэ үглөөгүүр мотороллерто һуугаад, ажалдаа ошожо ябатараа, хулгай хэһэн Умновые харгы дээрэ хүсэһэн байгаа. Хоёр нүхэд тэрьелжэ ябаһан хулгайшаниие барижа, милициин хүдэлмэрилэгшэдтэ тушааһан байна.

Худалаар хэлэжэ, хулгай хэжэ ябадаг Умновые Яруунын аймагай арадай сүүд дүрбэн жэлээр эрхыень хаһаха гэһэн шиидхэбэри абаба.

Түрмэһөө зугадаһан Умновые барижа, милицидэ тушааһан Волков, Дуланов гэгшэдэй милициин хүдэлмэрилэгшэдтэ туһаламжа үзүүһэнэйнь түлөө Буряадай АССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй министр баяр баясхалан хүргэжэ, мүнгэн шан барюулаа.

Ж. ЦЫДЫПОВ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда: Мүрысэгшэдэй хөөрэлдөөн. «Ёһын тэдыдэ» — Г. Клепиковэй статья. ТАСС-ай һүүлэй мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда: КПСС-эй Загарайн райкомой пленум дээрэһээ. «Пропагандистнарай һуралсал» — Н. Алексеевай статья. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указһаа.

Гурбадахи хуудаһанда: «Студентнэрэй бүлэдэ нэмэлтэ бэлдэнэбди» — М. Монкетовагай статья. Советскэ правительствын мэдүүлгэ. «Замда» — В. Карнаковай статья.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: Элдэб һонин. Хилын саана һаа.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА
Улаан-Үдэ харуулна:

11.00 — «Тагнуулшад» — уран һайханай фильм. 12.20 — концерт.

«Орбита» харуулна:

13.05 — Һүүлэй һонин. 13.10 — **Үнгэтэ телевидени.** Һурагшадта «Будильнигай» программа харуулагдаха. 13.40 — «Советскэ Союзда алба хэнэбди!» 14.40 — Спортивна гимнастикаар СССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн. (Сурансан бэшэлгэ). 15.30—15.40 — Забһарлалга. 15.40 **Үнгэтэ телевидени.** «Хүгжэмтэ киоск». 16.15 — **Үнгэтэ телевидени.** «Киногоор аяншалагшадай клуб». 17.15 — Уласхоорондын панорама. 17.40 «Конёк горбунок» Р. Шадринай Ленинградай оперо ба баледэй бага театрай табиһан балет. 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

Улаан-Үдэ харуулна:

19.30 — «Конец черных рыцарей» — телевизионно фильм.

«Орбита» харуулна:

21.00 — Хоккейгээр СССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн. «Химик» (Воскресенск) — «Динамо» (М) (хоёрдохи, гурбадахи үенүүд). 22.30 — концертнэ студи урина. В. П. Соловьев-Седой гэгшын һүүлшын кинодо зохёоһон хүгжэм.

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА
Улаан-Үдэ харуулна:

21.05 — «Семеро сыновей моих» — уран һайханай фильм. 22.45 — концерт.

ПОНЕДЕЛЬНИК. СЕНТЯБРИИН 24.
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА
Улаан-Үдэ харуулна:

17.00 — дамжуулгын программа. 17.05 — «Содружество» — телевизионно документальна фильм. 18.00 — үхибүүдтэ «Ном шиниии нүхэр» гэһэн дамжуулга. 18.25 — Телепанорама (буряадаар). 18.40 — «Арадай хинагшадай намарай ажал хэрэгүүд» гэһэн дамжуулга. 19.10 — «Уласхоорондын иэнжэлэл». 19.30 — Һүүлэй һонин (буряадаар). 19.40 — «Игра на своем поле» — телевизионно уран һайханай фильм. 21.10 — Мүрысөөн — олоной шадамар бэрхын хэрэг» гэһэн дамжуулга. 22.10 — «Исследователи» и «На шестом причале» — телевизионно документальна фильм. 22.50 — Чайковскиин зургаадахи симфони.

«Орбита» харуулна:

24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 00.30 — **Үнгэтэ телевидени.** Хоккейгээр СССР-эй түрүү һуури эзэхын түлөө мүрысөөн. ЦСКА — «Спартак» (Москва).

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУ...

Манай адрес, те...

г. Улан-Үдэ, ... на 35. Телефоны ... ра — 54.54, пр... 54-93, зам. ре... — 68-08, зам. ре... 62.62, отв. се... 50.52, секретари... отделы: партийно... 60.91, сельского ... — 64.36, 63.86, ... и агитации — 5... мышленности и ... ства — 61.35, ... строительства и ... 69.58, культуры ... 60-21, писем и ... ров — 67-81, инф... 34-05, обществен... ная — 56-62, ма... ро — 57-63, фо... рия — 33.61.